ՆՈՒՄԷՐՈ 1796 — 1883 ՕԳՈՍՏՈՍ 9 ՇԱԲԱԹ — ԵԼՍԻՆՃԻՄԷՆ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖԷՐԸ

ՄԷՎԱՏՍԸ ԲՈԼԻՍԻԴԻՅԻ ԻԼՄԻՅԻ ԵՎ ՄԻԼԼԻՅԻ

ՎԷ ՍԱՒՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ԵՒԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷՄԱ ՏԷՐ

ԱՊՕՆԻ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիէ 20 դրուշտան

ՍԹԱՄՊՈՒԼ ԻԶԻՒՆ

Կիր սէնէլիք . . . . . 180 դրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւշ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՒՆ

Բուսթա իւէ իրսալ օլունաճակլար իշիւն

Կիր սէնէլիք . . . . . 220 դրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 ԲԱՐՍ.

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Գէհէր սաթրը իշիւն

1 վէ 2 վէ 3 շինէի սահիֆէյէ . . 5 դրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 2 »

ԻԽԹԱՐ. Գանգա, Շիրքէթ վէ ուսմուրը սարրաֆիյէյէ այիս իլանաթ.

2 վէ 3 շիւնէիւ սահիֆէյէյէ . . 6 դրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զիյատէ միւտատէթ իշիւն իլանաթա այրը բաղարըլըգ օլուր։

Մէվատսը նախիյա տայիր պէնալէր մէհճանէն գապալ օլունաճակ վէ ատրմ օլունմայան էվրագ իտատ օլունմայաճակ տուր։

30 ԲԱՐՈՒ

Խաբէխանէսի, հէյէթլի թահրիրիյէսի վէ մաթպասասը, Սթամպուլա Պապը Ալի ճատէսինտէ նումէրօ 20 խանէսի տուր։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէի մէվատս հագգընտա Միւսիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունաճակը կիսի, քեաֆիֆէի մէքեաթիպպին տախի անրն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իպթիպա իտէր։

ԳԻՆԷԻԻԲ ՀԱՎԱՏԻՍ

ԳԱՐԱՏԱՂ ԲՐԷՆՍԻ

վիւքէլան ֆիխամ հաղարաթը՝ էվվէլիսի վէ տիւնքի կիւն Գարատաղ Բրէնսի հազրէթլէրինէ վիրթիա վէրտիքլէրի կիսի, Բրբէնս հազրէթլէրի տախի տիւնքի կիւն սապահլարը կէօք-Սու քէօշկիւնտէն Մէ-էրէր նամ չիթանա վաքօրը իլէ բիւքիպինէ Թախսիս պուլրուան վէ Պէպէք բիշկեահրնտա լենկերէնտաղ օլան Իշ-Դ-ոէ վաքօրնա չրգ մը, վէ վաքօրը մէգքիւր իլէ տօղրուճա Տօլմա Պաղչէյէ կիտիպ, օրատան Սատարազամ հաղրէթլէրինին տէվլէթխանէլէրինէ վէ խարիճիյէ վէ Տախիլիյէ նազըրլարը բաշլար հաղարաթընն սահիֆանէլէրինէ ազիմէթլէ միւշարէլէյհիմ հազարաթնա իտտէ վիրիթա իթտիքտէն սօնրա, կէօք Սու քէօշկիւնէ ավտէթ իտէրէք թաամ էյլէմիշ տիր։

Այշամ սաաթ 11 բատատէլէրինտէ տախի Բրէնը միշարէլէյհ չիթանա վաքօրլարընտան պիրինէ բաքիպէն Անատօլու վէ Բուսէլի Հիսարլարը իլէ Պէպէք բիշկեահրնտա պէրաի թէնէգիճէ քէշթ ու կիւզար պուլուրտրգտան սօնրա, մէգքիւր քէօշկէ ավտէթ իտէրէք ազշամ թաամընը թէնավիլ էյլէմիշ տիր։

Միւշարէլէյհ Բրէնս հազրէթլէրինէ Մապէյնը Հիմայունը հազրէթը բատիշահիտ տիւն ազշամ քէշիտ պույրուլմասը մուգաբէր օլան դիւաքէթ՝ պու ազշամա թէէխիր պույրուլմուշ տըր։

Զաթը հազրէթը բատիշահի՝ Բրէնս հազրէթլէրինի էվվէլիսի կիւն հուզուրը Հիմայունլարընա գապալ պույուրտուգլարը ագրպինտէ, միւշարէլէյհ հազրէթլէրինին զէվճէլէրինէ պիր թէկէրքաֆնամէի Հիմայուն քէշիտ իտիւպ, Բրէնսին սալիմէն Տերսաատէթէ մուվասէլէթինի իսպար պույուրմուշլար տըր։

Բրէնս տախի կէօք Սուլը գասրը ալիսինէ միւվասէլէթինտէ, զէվճէսինէ պիր թէլէկրաֆ քէշիտ իտիւպ, մազկար օլորը իլթիֆաթը Շահանէյի քէմալը շիւքրան իլէ պէյան իթմիշ տիր։

* * *

Բուսիա սէֆարէթի թարաֆընտան Եարրն Գարատաղ բրէնսինէ պիր զիյաֆէթ քէշիտ օլունաճակը կիպի, բէնճէնպիհ ազշամը տախի սէֆարէթխանէի մէգքիւրտէ Բրէնսը միշարէլէյհ նամրնա պիր պալօ վէրիլէճէք տիր։

Մուսախիբէրէն Ավսթրիա սէֆարէթի թարաֆընտան տախի Բրբէնս հազրէթլէրինէ պիր զիյաֆէթ չէքիլէճէք տիր։

* * *

Գարատաղ Բրէնսինէ պիրինճի բիւթպէտէն մուրասսա նիշանը Օսմանի իհսան պույրըլտըղընը տիւն եավմը իտիք։

Այնան մալիւմաթը ախիրէյէ կէօրէ, Բրէնսը միշարէլէյհ իլէ պէրապէր պուլունան Գարատաղ հարպիյէ վէ խարիճիյէ նազըրլարը տախի պիրինճի Մէճիտի վէ եավէրլէրէ իշիւնճիւ բիւթպէտ Օսմանի նիշանը իհսան պույրըլմը տըր։

* * *

Բրէնսին տանրէսի՝ բէօշկիւն ալթ գաթընտա օլուպ, պուրալար՝ հէր նէվ մէտհ ու սէնանդն մանֆէվգինտէ օլարագ թէգեին վէ թէֆիրիշ օլունմըշ տըր։ Մէգքիւր քէօշկիւն եանընտա մուխապէրէյէ մախսուս պիր թէլէկրաֆ օտասը աշրըմշ տըր։ Պապը Սէրասքէրի մուզիգասը՝ Բրբէնսին մայէթինէ թախսիս գըլընըպ, կիւնտէ իքի տէֆա թէրէննիւմազ օլմագտա իմիշ։

* * *

Տէրսաատէթտէ պուլընան Գարատաղլարտան պիր հէյէթը մէպուսէ՝ Բրէնսէ արզը ուպուտիյէթ իշիւն բաղար կիւնի կէօք-Սու գապրընա կիթմիշլեր իսէ ալ, Բրէնս հազրէթլէրի հէյէթը մէգքիւրէյի բէնճէնպիհ կիւնիւ գապալ իտէպլիէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի Ֆ-ուտա «Միւճազաթը յայրգա» սերլէվհասրյա ատիտէքի ֆգրա կէօրիւմիշ տիր։

«Իլգ էվվէլ Ֆ-ը ոէ-Պ-ֆոէ՝ Տիվանը իսթինափրն իւ, ազասը թարաֆընտան վագը օլան հարէքէթը նամէրզիյէյի մէյտանա չրգարմը, վէ պու մատատէնին պէէան օրմասը իւզերինէ, այրգասան ասչըրա վագիյիֆէլերինտէ իսթիտուրը գուսուր վէ թէքեասիլ իթմիշ օլան հիւքքեամը մուտարիէյհիմին ագի մէվգիի ատիտ մէվգուը պահն օլաբզրնը մէգքիւր կազէթա իլան էյլէմիշ տիր։

«Ադարզրնը մարիմանա կէօրէ պու մատատ կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Սատարազամ հազրէթլէրինին թահթը բիյատէթինտէ իմթիմա իտէն մէճլիսը վիւքէատա թէտգիգ օլունուպ, ատալիէ միւֆէթթիշինին լայհասը գրատթ օլունտուգտան սօնրա, մէճլիս՝ իթթիֆագը արատիլէ մուտարիէյհիմ իւ ազանրն ալդինէ գարար վէրմիշ տիր։ Պունա տաբի օլան մանպատթա անիտ թանդիմ օլունուպ, ռիեճլ ի թթատիգ Մապէյնէ իրսալ օլունմուշ տըր։

«Մէմլէքէթ՝ պու մատատէտ Սատարազամ հազրէթլէրիյլէ տիկէր վիւքէլան Օսմանիյէնին իպրազ պույուրտրգլարը չիտտէթ ու ատալէթտէն տօլայը մէմնուն վէ միւթէչէքքիւր օլաճագ տըր։ Պէօյլէ պիր միսալ կէօրիւլտիքտէն սօնրա, հիւքիւմէթ Սէնիյէնին՝ գաֆանինտէ բիրայէթ իթտիրմէք վէ սուի իսթիմալաթը տէֆ ու մահվ էյլէմէք արզուսի խարիսանէսինտէ պուլունտրգընա արթրգ հիչ պիր քիմսէ չիպգէ իտէմէզ։»

Օգուսթոսրա մարիմ օլտրգը վէճհկէ, ատալիէճէ զուհուրա կէչէն վէ թէէտիպ օլունտրգը պէր վէճհը պարա Ֆ-ուտա Եազրան սուի իսթիմալաթ՝ Ալահվէրտի-կէօչէ օղլու տավտրնան նէչէթ իտէն վաղասի ատալիէ տիր։

—

Մէճլիսը վիւքէլա՝ սօն իհթիմալէրինէ պէրինտէ, Լօնտրատա ինիգատ իտէճէք գօնֆէրանս հագգընտա իհրան միւղիրիս բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վագը օլան իհթիյաճլարընազարը տիր գաթա ամմարիշ օլուսունտան, Պապը Ալի տէ թունա մուգավէլէնամէսինի թաատիգատն իմթինա իթմէմէլի մի տիր, իշիմէ մէճլիսը վիւքէլա պու նօգթայը թէէքքիւր իթմիշ տիր։

Ֆ-ը՝ պու հավատիսի քէմալը իհթիյաճլա նէչը իթտիքտէն սօնրա, օղ պապտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նէ գարար վէրտիկինի խապէր ալամմըշ օլորրընը պէեան իթմիշ տիր։

—

Շգօտրատան Վիէննայա իշար օլունտուգունա կէօրէ, Մ'իրտիթի ժանտարմա գօմանտանը Ֆօտ կիկա՝ գարատան ժիօնրն հէնուզ 15-16 եաչընտա պուլունան քիւիւբ մախտումը թարաֆընտան Օրօցի գուրպինտէ գաթլ ու իտամ իտիմիշ տիր։

—

Իչիտիլմիյինէ կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի Մ. ը Նէլիսօֆ՝ տախրէն Սատրազամ վէ վիւքէլան սարէի Օսմանիյէ իլէ վուգու պուլան միլազաթլարընտան, Օսմանը վէ Բուս մուհարէպէսինտէ միւթէզարրուր օլան Բուս թէպասընա թէէտիրէի թարմինաթա միւսաատ պույուրաճագ իրատէի Շահանէյին անգարիպ չէրէֆսուտուր իտէճէկինէ տաիր թէէմինաթ ալմ իթմիշ տիր։

—

Սէքէնամ Ֆրանսը կազէթասընն ինկիլթէրրատա մուգիմ մուսպիրինտէն ալտրը մանիմանթա կէօրէ, բրէնս տրկայ՝ կէչէնէրատ հէմշիրէսիյլէ Ալէքսանդրա վէլիհասընն կիւմիշ տիւրենէտ հաղրը պուլունմագ իւզրէ Պերլինէ կիթտիկինտէ, բրէնս Պիզմարգա միրիթա վէրտիի սրրատա, միշարէլէյհ բրէնս Պիզմարգ՝ բրէնս տրկայա խիթապէն «Իլմէ էրինէ էյինիզ ֆըրսաթ կէչտի, Ինչիմ Մրաբրը սուրէթը գամիկէտ զապթ իթմէյօրսունը։ Մարիմինիզ օլսուն քի պէզ վէ տօսթ լայրմըզ մուհայէֆէթ իթմէմէտիքտէն մատատ, թահնին իտէճէնիզ, հաթթա լայրմ կէչտիքտէ մուավէնէթտէ պիրէ պուլունաճաղդ» տէմիշ իմիշ։

(Մուրնայ սը Գօնսթանթինօր)

—

Թուրքան պէեանընա կէօրէ, 1858 վէ 1862 խիթիգրաֆիր Օսմանիյէսի թահսիլիրմէք համիլէրինին մուհափազա մէնաֆիի իչին Լօնտրատա պիր գօմիթէ թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։

—

ԳՕԼԷՐԸ

Պէյրութ գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ ալընան պիր թէչէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէգքիւրտէ գարանթինա պէքլեմէքտէ պուլունան 38 սէֆինտէն 6ընա սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլիպ, 31 Օսմանը վէ 1 Եունան սէֆինէսի գալմըշ տըր։ Թէհսֆիուղսանէտէ պուլունան 793 նուֆուստան 534 եօլճը յա թարիխը մէգքիւրտէ սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլմիշ տիր։

* * *

Քէզալիք իզմիր գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, թարիխը մէգքիւրտէ Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ 31 եօլճը վէ 16 վարը վէ 21 եէլքէն սէֆինէսի մէվճուտ օլուպ, ահվալը սըհհիյէլերի պէրքեմալ իմիշ։

* * *

Ադիտէքի թէլէկրաֆ տախի իզմիր վալիսի Նաշիտ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտ օլունմուշ տըր։

«2 աղուսթոս սէնէ 99 թարիխինտէն պու կիւնէ գատար տախի Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ եօլճըլարը սըհհէթլերի պէրքեմալ օլուպ, խասթախանէտէ պուլունան իբի ատէմին տախի քէսպը սըհհէթ իթմէքտէ պուլունարը վէ իզմիր չէհրի հէր նէվ իլէթտէն մասուն օլորրը մաարուզ տըր։ «ՆԱՇԻՏ»

* * *

Ֆիլիպէ սըհհիյէ մէճլիսի՝ սօն իհթիմալարընը պիրինտէ գօլբրա-նէն մէմալիքը Օսմանիյէտէ տախի գուհուր իսթիյի թագտիրտէ իթթիհազ օլունաճագ թէտապիրի թէկէքքիւր իլէ իշթիղալ իթմիշ, վէ Պուլկազ վէ Իսլիմէա, վէ Հարմանը վէ Խասքէօյ վէ Թաթարբազարճրը վէ Բուպչուտա պիրէր թէհսֆիուղ մէվզրի թէէսիսինէ գարար վէրմիշ տիր։

Ցէրսաատէթտէն Բումէլիճարգիյէ կիտէճէք չրմէնարֆէր թբրէնէրի՝ մուայէնէի թրպպիյէ իճրա օլունմագ իւզրէ Մուսթաֆա բաշա իլէ Թրբնօվա արատընտա քեաին Հարմանը սթասիօնընա թէվագգուֆ իտէճէքլէր տիր։ Վակօնլար պօշալտրըլրգ իչինէ քիմսաալար իլէ էն ապր իւշ կիւն թիւթսիւէնէճէքլէր տիր։ Թրէն մէմուրլարը հիչ պիր հայտէճարգի Բումէլի հուտուտընը կէչէմէյէճէքլէր տիր։ Եալընըզ եօլճուլարը Շարգի Բումէլի թօբրաղընա տուխուլմէ, էնադր 8 կիւն միատէթ գարանթինա պէքլետիքտէն սօնդրա միսաատէ օլունաճագ տըր։

Խասքիալար՝ թէհսֆիուղխանէտէ եալընըզ օլարագ էաբբրմըշ օլան պարաշպարատա միւտատթա օլունաճագ տըր։ Շիւսէհլի խասթալրգ զուհուրի թագտիրտէ, եօլճուլար կէրի չէվիրիճէճքլէր տիր։ Պու իշտէ միւսթախտէմ մեզբիւրէ բէնճէնպիհ կիւնիւ գապալ իտէպլիէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի Ֆ-ուտա «Միւճազաթը յայրգա» սերլէվհասրյա ատիտէքի ֆգրա կէօրիւմիշ տիր։

«Իլգ էվվէլ Ֆ-ը ոէ-Պ-ֆոէ՝ Տիվանը իսթինափրն իւ, ազասը թարաֆընտան վագը օլան հարէքէթը նամէրզիյէյի մէյտանա չրգարմը, վէ պու մատատէնին պէէան օրմասը իւզերինէ, այրգասան ասչըրա վագիյիֆէլերինտէ իսթիտուրը գուսուր վէ թէքեասիլ իթմիշ օլան հիւքքեամը մուտարիէյհիմին ագի մէվգիի ատիտ մէվգուը պահն օլաբզրնը մէգքիւր կազէթա իլան էյլէմիշ տիր։

«Ադարզրնը մարիմանա կէօրէ պու մատատ կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Սատարազամ հազրէթլէրինին թահթը բիյատէթինտէ իմթիմա իտէն մէճլիսը վիւքէատա թէտգիգ օլունուպ, ատալիէ միւֆէթթիշինին լայհասը գրատթ օլունտուգտան սօնրա, մէճլիս՝ իթթիֆագը արատիլէ մուտարիէյհիմ իւ ազանրն ալդինէ գարար վէրմիշ տիր։ Պունա տաբի օլան մանպատթա անիտ թանդիմ օլունուպ, ռիեճլ ի թթատիգ Մապէյնէ իրսալ օլունմուշ տըր։

«Մէմլէքէթ՝ պու մատատէտ Սատարազամ հազրէթլէրիյլէ տիկէր վիւքէլան Օսմանիյէնին իպրազ պույուրտրգլարը չիտտէթ ու ատալէթտէն տօլայը մէմնուն վէ միւթէչէքքիւր օլաճագ տըր։ Պէօյլէ պիր միսալ կէօրիւլտիքտէն սօնրա, հիւքիւմէթ Սէնիյէնին՝ գաֆանինտէ բիրայէթ իթտիրմէք վէ սուի իսթիմալաթը տէֆ ու մահվ էյլէմէք արզուսի խարիսանէսինտէ պուլունտրգընա արթրգ հիչ պիր քիմսէ չիպգէ իտէմէզ։»

Օգուսթոսրա մարիմ օլտրգը վէճհկէ, ատալիէճէ զուհուրա կէչէն վէ թէէտիպ օլունտրգը պէր վէճհը պարա Ֆ-ուտա Եազրան սուի իսթիմալաթ՝ Ալահվէրտի-կէօչէ օղլու տավտրնան նէչէթ իտէն վաղասի ատալիէ տիր։

—

Մէճլիսը վիւքէլա՝ սօն իհթիմալէրինէ պէրինտէ, Լօնտրատա ինիգատ իտէճէք գօնֆէրանս հագգընտա իհրան միւղիրիս բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վագը օլան իհթիյաճլարընազարը տիր գաթա ամմարիշ օլուսունտան, Պապը Ալի տէ թունա մուգավէլէնամէսինի թաատիգատն իմթինա իթմէմէլի մի տիր, իշիմէ մէճլիսը վիւքէլա պու նօգթայը թէէքքիւր իթմիշ տիր։

Ֆ-ը՝ պու հավատիսի քէմալը իհթիյաճլա նէչը իթտիքտէն սօնրա, օղ պապտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նէ գարար վէրտիկինի խապէր ալամմըշ օլորրընը պէեան իթմիշ տիր։

—

Շգօտրատան Վիէննայա իշար օլունտուգունա կէօրէ, Մ'իրտիթի ժանտարմա գօմանտանը Ֆօտ կիկա՝ գարատան ժիօնրն հէնուզ 15-16 եաչընտա պուլունան քիւիւբ մախտումը թարաֆընտան Օրօցի գուրպինտէ գաթլ ու իտամ իտիմիշ տիր։

—

Իչիտիլմիյինէ կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի Մ. ը Նէլիսօֆ՝ տախրէն Սատրազամ վէ վիւքէլան սարէի Օսմանիյէ իլէ վուգու պուլան միլազաթլարընտան, Օսմանը վէ Բուս մուհարէպէսինտէ միւթէզարրուր օլան Բուս թէպասընա թէէտիրէի թարմինաթա միւսաատ պույուրաճագ իրատէի Շահանէյին անգարիպ չէրէֆսուտուր իտէճէկինէ տաիր թէէմինաթ ալմ իթմիշ տիր։

—

Սէքէնամ Ֆրանսը կազէթասընն ինկիլթէրրատա մուգիմ մուսպիրինտէն ալտրը մանիմանթա կէօրէ, բրէնս տրկայ՝ կէչէնէրատ հէմշիրէսիյլէ Ալէքսանդրա վէլիհասընն կիւմիշ տիւրենէտ հաղրը պուլունմագ իւզրէ Պերլինէ կիթտիկինտէ, բրէնս Պիզմարգա միրիթա վէրտիի սրրատա, միշարէլէյհ բրէնս Պիզմարգ՝ բրէնս տրկայա խիթապէն «Իլմէ էրինէ էյինիզ ֆըրսաթ կէչտի, Ինչիմ Մրաբրը սուրէթը գամիկէտ զապթ իթմէյօրսունը։ Մարիմինիզ օլսուն քի պէզ վէ տօսթ լայրմըզ մուհայէֆէթ իթմէմէտիքտէն մատատ, թահնին իտէճէնիզ, հաթթա լայրմ կէչտիքտէ մուավէնէթտէ պիրէ պուլունաճաղդ» տէմիշ իմիշ։

(Մուրնայ սը Գօնսթանթինօր)

—

Թուրքան պէեանընա կէօրէ, 1858 վէ 1862 խիթիգրաֆիր Օսմանիյէսի թահսիլիրմէք համիլէրինին մուհափազա մէնաֆիի իչին Լօնտրատա պիր գօմիթէ թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։

—

ԳՕԼԷՐԸ

Պէյրութ գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ ալընան պիր թէչէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէգքիւրտէ գարանթինա պէքլեմէքտէ պուլունան 38 սէֆինտէն 6ընա սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլիպ, 31 Օսմանը վէ 1 Եունան սէֆինէսի գալմըշ տըր։ Թէհսֆիուղսանէտէ պուլունան 793 նուֆուստան 534 եօլճը յա թարիխը մէգքիւրտէ սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլմիշ տիր։

* * *

Քէզալիք իզմիր գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, թարիխը մէգքիւրտէ Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ 31 եօլճը վէ 16 վարը վէ 21 եէլքէն սէֆինէսի մէվճուտ օլուպ, ահվալը սըհհիյէլերի պէրքեմալ իմիշ։

* * *

Ադիտէքի թէլէկրաֆ տախի իզմիր վալիսի Նաշիտ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտ օլունմուշ տըր։

«2 աղուսթոս սէնէ 99 թարիխինտէն պու կիւնէ գատար տախի Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ եօլճըլարը սըհհէթլերի պէրքեմալ օլուպ, խասթախանէտէ պուլունան իբի ատէմին տախի քէսպը սըհհէթ իթմէքտէ պուլունարը վէ իզմիր չէհրի հէր նէվ իլէթտէն մասուն օլորրը մաարուզ տըր։ «ՆԱՇԻՏ»

* * *

Ֆիլիպէ սըհհիյէ մէճլիսի՝ սօն իհթիմալարընը պիրինտէ գօլբրա-նէն մէմալիքը Օսմանիյէտէ տախի գուհուր իսթիյի թագտիրտէ իթթիհազ օլունաճագ թէտապիրի թէկէքքիւր իլէ իշթիղալ իթմիշ, վէ Պուլկազ վէ Իսլիմէա, վէ Հարմանը վէ Խասքէօյ վէ Թաթարբազարճրը վէ Բուպչուտա պիրէր թէհսֆիուղ մէվզրի թէէսիսինէ գարար վէրմիշ տիր։

Ցէրսաատէթտէն Բումէլիճարգիյէ կիտէճէք չրմէնարֆէր թբրէնէրի՝ մուայէնէի թրպպիյէ իճրա օլունմագ իւզրէ Մուսթաֆա բաշա իլէ Թրբնօվա արատընտա քեաին Հարմանը սթասիօնընա թէվագգուֆ իտէճէքլէր տիր։ Վակօնլար պօշալտրըլրգ իչինէ քիմսաալար իլէ էն ապր իւշ կիւն թիւթսիւէնէճէքլէր տիր։ Թրէն մէմուրլարը հիչ պիր հայտէճարգի Բումէլի հուտուտընը կէչէմէյէճէքլէր տիր։ Եալընըզ եօլճուլարը Շարգի Բումէլի թօբրաղընա տուխուլմէ, էնադր 8 կիւն միատէթ գարանթինա պէքլետիքտէն սօնդրա միսաատէ օլունաճագ տըր։

Խասքիալար՝ թէհսֆիուղխանէտէ եալընըզ օլարագ էաբբրմըշ օլան պարաշպարատա միւտատթա օլունաճագ տըր։ Շիւսէհլի խասթալրգ զուհուրի թագտիրտէ, եօլճուլար կէրի չէվիրիճէճքլէր տիր։ Պու իշտէ միւսթախտէմ մեզբիւրէ բէնճէնպիհ կիւնիւ գապալ իտէպլիէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի Ֆ-ուտա «Միւճազաթը յայրգա» սերլէվհասրյա ատիտէքի ֆգրա կէօրիւմիշ տիր։

«Իլգ էվվէլ Ֆ-ը ոէ-Պ-ֆոէ՝ Տիվանը իսթինափրն իւ, ազասը թարաֆընտան վագը օլան հարէքէթը նամէրզիյէյի մէյտանա չրգարմը, վէ պու մատատէնին պէէան օրմասը իւզերինէ, այրգասան ասչըրա վագիյիֆէլերինտէ իսթիտուրը գուսուր վէ թէքեասիլ իթմիշ օլան հիւքքեամը մուտարիէյհիմին ագի մէվգիի ատիտ մէվգուը պահն օլաբզրնը մէգքիւր կազէթա իլան էյլէմիշ տիր։

«Ադարզրնը մարիմանա կէօրէ պու մատատ կէչէն չարչէնպիհ կիւնիւ Սատարազամ հազրէթլէրինին թահթը բիյատէթինտէ իմթիմա իտէն մէճլիսը վիւքէատա թէտգիգ օլունուպ, ատալիէ միւֆէթթիշինին լայհասը գրատթ օլունտուգտան սօնրա, մէճլիս՝ իթթիֆագը արատիլէ մուտարիէյհիմ իւ ազանրն ալդինէ գարար վէրմիշ տիր։ Պունա տաբի օլան մանպատթա անիտ թանդիմ օլունուպ, ռիեճլ ի թթատիգ Մապէյնէ իրսալ օլունմուշ տըր։

«Մէմլէքէթ՝ պու մատատէտ Սատարազամ հազրէթլէրիյլէ տիկէր վիւքէլան Օսմանիյէնին իպրազ պույուրտրգլարը չիտտէթ ու ատալէթտէն տօլայը մէմնուն վէ միւթէչէքքիւր օլաճագ տըր։ Պէօյլէ պիր միսալ կէօրիւլտիքտէն սօնրա, հիւքիւմէթ Սէնիյէնին՝ գաֆանինտէ բիրայէթ իթտիրմէք վէ սուի իսթիմալաթը տէֆ ու մահվ էյլէմէք արզուսի խարիսանէսինտէ պուլունտրգընա արթրգ հիչ պիր քիմսէ չիպգէ իտէմէզ։»

Օգուսթոսրա մարիմ օլտրգը վէճհկէ, ատալիէճէ զուհուրա կէչէն վէ թէէտիպ օլունտրգը պէր վէճհը պարա Ֆ-ուտա Եազրան սուի իսթիմալաթ՝ Ալահվէրտի-կէօչէ օղլու տավտրնան նէչէթ իտէն վաղասի ատալիէ տիր։

—

Մէճլիսը վիւքէլա՝ սօն իհթիմալէրինէ պէրինտէ, Լօնտրատա ինիգատ իտէճէք գօնֆէրանս հագգընտա իհրան միւղիրիս բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան վագը օլան իհթիյաճլարընազարը տիր գաթա ամմարիշ օլուսունտան, Պապը Ալի տէ թունա մուգավէլէնամէսինի թաատիգատն իմթինա իթմէմէլի մի տիր, իշիմէ մէճլիսը վիւքէլա պու նօգթայը թէէքքիւր իթմիշ տիր։

Ֆ-ը՝ պու հավատիսի քէմալը իհթիյաճլա նէչը իթտիքտէն սօնրա, օղ պապտէ հիւքիւմէթը Սէնիյէնին նէ գարար վէրտիկինի խապէր ալամմըշ օլորրընը պէեան իթմիշ տիր։

—

Շգօտրատան Վիէննայա իշար օլունտուգունա կէօրէ, Մ'իրտիթի ժանտարմա գօմանտանը Ֆօտ կիկա՝ գարատան ժիօնրն հէնուզ 15-16 եաչընտա պուլունան քիւիւբ մախտումը թարաֆընտան Օրօցի գուրպինտէ գաթլ ու իտամ իտիմիշ տիր։

—

Իչիտիլմիյինէ կէօրէ, Բուսիա սէֆիրի Մ. ը Նէլիսօֆ՝ տախրէն Սատրազամ վէ վիւքէլան սարէի Օսմանիյէ իլէ վուգու պուլան միլազաթլարընտան, Օսմանը վէ Բուս մուհարէպէսինտէ միւթէզարրուր օլան Բուս թէպասընա թէէտիրէի թարմինաթա միւսաատ պույուրաճագ իրատէի Շահանէյին անգարիպ չէրէֆսուտուր իտէճէկինէ տաիր թէէմինաթ ալմ իթմիշ տիր։

—

Սէքէնամ Ֆրանսը կազէթասընն ինկիլթէրրատա մուգիմ մուսպիրինտէն ալտրը մանիմանթա կէօրէ, բրէնս տրկայ՝ կէչէնէրատ հէմշիրէսիյլէ Ալէքսանդրա վէլիհասընն կիւմիշ տիւրենէտ հաղրը պուլունմագ իւզրէ Պերլինէ կիթտիկինտէ, բրէնս Պիզմարգա միրիթա վէրտիի սրրատա, միշարէլէյհ բրէնս Պիզմարգ՝ բրէնս տրկայա խիթապէն «Իլմէ էրինէ էյինիզ ֆըրսաթ կէչտի, Ինչիմ Մրաբրը սուրէթը գամիկէտ զապթ իթմէյօրսունը։ Մարիմինիզ օլսուն քի պէզ վէ տօսթ լայրմըզ մուհայէֆէթ իթմէմէտիքտէն մատատ, թահնին իտէճէնիզ, հաթթա լայրմ կէչտիքտէ մուավէնէթտէ պիրէ պուլունաճաղդ» տէմիշ իմիշ։

(Մուրնայ սը Գօնսթանթինօր)

—

Թուրքան պէեանընա կէօրէ, 1858 վէ 1862 խիթիգրաֆիր Օսմանիյէսի թահսիլիրմէք համիլէրինին մուհափազա մէնաֆիի իչին Լօնտրատա պիր գօմիթէ թէչէքքիւլ իթմիշ տիր։

—

ԳՕԼԷՐԸ

Պէյրութ գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ ալընան պիր թէչէկրաֆա կէօրէ, չէհրը մէգքիւրտէ գարանթինա պէքլեմէքտէ պուլունան 38 սէֆինտէն 6ընա սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլիպ, 31 Օսմանը վէ 1 Եունան սէֆինէսի գալմըշ տըր։ Թէհսֆիուղսանէտէ պուլունան 793 նուֆուստան 534 եօլճը յա թարիխը մէգքիւրտէ սէրպէսթ բրաթիգա վէրիլմիշ տիր։

* * *

Քէզալիք իզմիր գարանթինա թէպասպէթինտէն ալաքը օգուստոս 17 թարիխլիյէ չէքիլէն պիր թէլէկրաֆա նազարէն, թարիխը մէգքիւրտէ Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ 31 եօլճը վէ 16 վարը վէ 21 եէլքէն սէֆինէսի մէվճուտ օլուպ, ահվալը սըհհիյէլերի պէրքեմալ իմիշ։

* * *

Ադիտէքի թէլէկրաֆ տախի իզմիր վալիսի Նաշիտ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան Տախիլիյէ նէզարէթինէ քէշիտ օլունմուշ տըր։

«2 աղուսթոս սէնէ 99 թարիխինտէն պու կիւնէ գատար տախի Գալազօվէն թէհսֆիուղսանէսինտէ եօլճըլարը սըհհէթլերի պէրքեմալ օլուպ, խասթախանէտէ պուլունան իբի ատէմին տախի քէսպը սըհհէթ իթմէքտէ պուլունարը վէ իզմիր չէհրի հէր նէվ իլէթտէն մասուն օլորրը մաարուզ տըր։ «ՆԱՇԻՏ»

* * *

Ֆիլիպէ սըհհիյէ մէճլիսի՝ սօն իհթիմալարընը պիրինտէ գօլբրա-նէն մէմալիքը Օսմանիյէտէ տախի գուհուր իսթիյի թագտիրտէ իթթիհազ օլունաճագ թէտապիրի թէկէքքիւր իլէ իշթիղալ իթմիշ, վէ Պուլկազ վէ Իսլիմէա, վէ Հարմանը վէ Խասքէօյ վէ Թաթարբազարճրը վէ Բուպչուտա պիրէր թէհսֆիուղ մէվզրի թէէսիսինէ գարար վէրմիշ տիր։

Ցէրսաատէթտէն Բումէլիճարգիյէ կիտէճէք չրմէնարֆէր թբրէնէրի՝ մուայէնէի թրպպիյէ իճրա օլունմագ իւզրէ Մուսթաֆա բաշա իլէ Թրբնօվա արատընտա քեաին Հարմանը սթասիօնընա թէվագգուֆ իտէճէքլէր տիր։ Վակօնլար պօշալտրըլրգ իչինէ քիմսաալար իլէ էն ապր իւշ կիւն թիւթսիւէնէճէքլէր տիր։ Թրէն մէմուրլարը հիչ պիր հայտէճարգի Բումէլի հուտուտընը կէչէմէյէճէքլէր տիր։ Եալընըզ եօլճուլարը Շարգի Բումէլի թօբրաղընա տուխուլմէ, էնադր 8 կիւն միատէթ գարանթինա պէքլետիքտէն սօնդրա միսաատէ օլունաճագ տըր։

Խասքիալար՝ թէհսֆիուղխանէտէ եալընըզ օլարագ էաբբրմըշ օլան պարաշպարատա միւտատթա օլունաճագ տըր։ Շիւսէհլի խասթալրգ զուհուրի թագտիրտէ, եօլճուլար կէրի չէվիրիճէճքլէր տիր։ Պու իշտէ միւսթախտէմ մեզբիւրէ բէնճէնպիհ կիւնիւ գապալ իտէպլիէճէկինի պէյան իթմիշ տիր։

—

Տիւնքի Ֆ-ուտա «Միւճազաթը յայրգա» սերլէվհասրյա ատիտէքի ֆգրա կէօրիւմիշ տիր։

«Իլգ էվվէլ Ֆ-ը ոէ-Պ-ֆոէ՝ Տիվանը իսթինափրն իւ, ազասը թարաֆընտան վագը օ

ԹԱՐԻԽԻ ԷՎՐՕՊԱՑԻ ՃԵՏԻՏ

ԻՍԿԻԼԷՀՈՒՆ ԲԵՐԵՎԴ

7

ՖՐԱՆՍԱ

Պիրենեի Ֆրանսուանքն օղու Ի. քինճի Հանրի 1559 սենեսիյուիսին 20սինտե, գրզգարնատաշնքրն տիւ. յիւնիւ զիյնեթինտե իճրա օլուն. նան օրունդար հենկեհտինտա գա. զաէն վուրուլուդ էօլտիւ, վե պունուն օղու Ի.քինճի Ֆրանսուա ան տիթը եաշընտա օլտուգու հալ. տե Ֆրանսա թախթընա գուտա էյլէտի. զաթէն պիր սենե էվ. վել Սգօվտիալըլարը չօճուգ գը. բալիչասը Մարի Սթիւարթ իլե էվլենմիշ իսի, վե կերէք բէտէ. բի վե կերէք տեէսի, բրօթէս. թանլարա գարշը բէք չիտէթ կէսսթէրմիշլեր իլէն, պու եէնի գրալ էվվել էրմտե միւլայիմտավ. բանը իսէ տե, սանրատան գը. բալրն վալիտէսի Գաթէրին, վե կիզլեր, ատէթա իտարէի տեվէ. թի քէնտի էլլերինե կէչիրէրէ, օլ հենկեամտե Ֆրանսատա մէվ. ճուտ պուլունան 2 միլիոն բրօ. թէսթանլարը մահվ ունապտիտ իթմէք իչիւն գըլբճա վե ատթէչե սարբլարլար։

Օլ վագթ, Ամիրալ կասրար Գօ. լինեի, քէնտի պիրատերի Անար. լ Գօլինեի, վե կիզ ֆամիլիասը. նա գարշը ֆէվգէյատե տտավէ. թի պուլունան բրէնս Գօնտե, պէ յիլերինտե պիր իթթիֆագ բէյտա իթմիլը, վե բրէնս Գօն. տէնին պիրատերի օլան Նավար գրալընը քէնտի ֆրգալարընա բէ. յիս Թաեին իթմիլեր իսէ տե, պու ֆըրգանքն սարբ բուհու Ա. միրալ Գօլինեի իտի։

Օ թարիխտէն պաշլանարագ, Ֆրանսատա մէվճուտ պուլունան Բրօթէսթանլար Հիւկընօ թէսմի. եէ օլունմայա պաշլարլար, վե էվվել էմտե կէնճ գրալ իլե կիզ. լերի։ Պուա չէհրինտե պասթը. ըզ անկրի էլտե իթմէք իսթէ. տիլեր իսէ տե, պու թէրթիպլէ. րի մէյտանա չէգըզ պօշա կէթ. տիյինտէն, Բրօթէսթանլարտան չօգլարը գաթէ իտիլիլեր, վե գրալ տախի, քէնտի խանէտանը վե կիզլեր իլե պիրլիքտե Ամպու. ազ չէհրինե կէշտի։

Պունուն իւզէրինե Ֆրանսատա պիր տախիլի մուհարէպե գուհու. բա կէլիպ, ինկիլթէրրա գրալի. չասը Էլիզապէթ վե Ալէմանիա բրօթէսթանլարը, Հիւկընօլարա կերէք ազէճճ վե կերէք ինսան. ճա չօգ եարարմ կէօնտէրմէ. քտե իտիլեր։

Պու տախիլի մուհարէպե թաժ 40 սենե տէվամ իտիպ, կեահ պիր թարաֆ վե կեահ տիկեր թարաֆ եէնիվէ. քտե եախօտ գազանմագտա իտիլեր։

Մուհարէպե հէնուզ անճագ 13 սենե տէվամ իթմիշ իլէն, Տիւգ տը կիզ, Մօնմօրանսի, Անտըլօ Գօլինեի, Բրէնս Գօնտե, վե Ա. միրալ Գօլինեի զաթէն մէզարա կիրմիշլեր իտի, գրալ քէնտիսի իսէ տահա էվվելլերի (1560) վէ. ֆաթ իտիպ, կիզլեր տախի, սէրայտա հայիզ պուլունտուգլա. ըը նուֆուզ ու թէէսսիրին պիր գրամընը զայպ իթմիշլեր իտի։

Մարի Սթիւարթ, քէնտի գօ. ճասընն էօլմէսինտէն ազ վագթ սոնրա Սգօվտիայա տվտէթ էյ. լէտի։

Ֆրանսուանքն պիրատերի Տօ. գուպունճը Շարլ, Ֆրանսա թախ. թընա ճիւլուս իյլէտիրինտե, հէ. նուզ օն եաշընտա իտի. սարլ հիւքմտարըզը իճրա իտէն, քէն. տի վալիտէսի՝ Գաթէրին օլտու։

Ցախիի մուհարէպե հէնուզ տէ. վամ իթմէքտե օլուպ, անճագ արա սբրա պիր միւտտէթ սուլհ օլուբ իտի. Բոշէլ, Հավր տը կր. բա, վե պիր գաչ սայիր շէհիր. լեր Հիւկընօլարընն զապթընտա պուլընմագտա իտի։

Մուհարէպե թէքբարէն պաշ. լանըպ, թէքմիլ բարազ կիրուհը, Ֆրանսա էհալիսինին էքսերիսի, վե պիւթիւն Սպանիա, Ֆրանսազ Բրօթէսթանլարընը բէք մէրճա. մէթսիզ սորբէթատ գօվտամագ. տա օլան Գաթէրինին, եանի Ֆրան. սանրն սարբ հիւքմտարը թարա. ֆընտա պուլունմագտա իտիլեր։

Եէտի սենե միւթէմտիէն, Հիւկընօլար, հէման հեր թա. րաֆտա պօզուլտուլար, վե հեր նէ գատար պունարտան պիր չօ. զու մէյտանը մուհարէպտե, վե պիր թագըմը տախի աթէչտե եագըլարագ թէլեֆ օլտուլար ի. սէ տե, Բրօթէսթանլրդ կիւնտէն կիւնե տահա զիյատե իլերու կիթ. մէքտե, վե մուհարիպլերին մզգ. տարը պիր եանտան ֆաղլա պու. լմագտա իտի։

1567 նդեմ. 10տա վուգու պու. լան Սենե Տրնի մուհարէպսի Հիւ. կընօլարա բէք միւսիպէթու օլ. տուգտան պաչգա, հոկտ. 3տե Մօնքօնթուրտա վուգու պուլան տիկեր պիր պէօյիւք մուհարէ. պէտե տախի, 10.000 նէֆեր Հիւ. կընօլար թէլեֆ օրտուլար։

Նիհայէթ կէնճ Շարլ Գրալ, վե քէնտի վալիտէսի մէրհամէթսիզ Գաթէրին, Հիւկընօլարը մուհա. բէպե իլե տե մահվ իտէմէյ. ճէքլերինի ֆարգ իտերէք, վե Գօլինեինին, Ալէմանիատան ասբ. էրճճ մուավէնէթ կէօրիպ բա. ըիպ իւզերինե եիւրիւմէքտե օլ. տուղունը կէօրերէք, Հիւկընօլար իլե սուլհ իթմէյ գարար վեր. տիլեր։

1570 օգոստ. 15տե սուլհ մու. գավէշէսի իմզալանը։

Հիւկընօլար աֆվը գրալիյե նա. յիլ օլուպ, քէնտի էմլաքլարընա տախի եէնիտէն սահիպ օլտու. լար, վե քէնտիլերինե, տեվլեթ մէմուրիյէթլերինե կիրմէք հու. գուգը վերիլտի. վե մուգավէշէ շարթլարընն թէմամը իլե իճրա. սընա պիր քէֆալէթ օլմագ իւզ. ըե, տեօրթ գրթա չէհիրլերին. քէնտի զագթլարընտա գալմասը. նա տախի գարար վերիլտի։

Արթըգ Հիւկընօլար հագգըն. տա իլթիֆատ վե մուհապպէթի գրալինին հաստատը օլմայրպ, հեր շէյ ունութըմըզ, վե գարն. տաշըզ բուհու իճրան հիւքմ իյ. լէմէյ պաչամըզ իտի։

Նիհայէթ իշլեր օ տերեճեճլերե վարտը քի, Հիւկընօլարընն բէյիսի Գօլինեի պիլե, պիր թագըմ սայիր Բրօթէսթան սարլգատէկեանը ի. լե պիրլիքտե, գրալըն գըզգա. ընտաշընն տիւյինինտե հազըր պուլունմագ տտվէթինի գապալ. իտիպ, քէմալի էմինէյլե սէ. բայա կիթտիլը։

Զաթէն գրալըն գըզգարնատաշը տախի, Հիւկընօլարընն բէֆիգի պուլունան կէնճ Նավար գրալը իլե էվվէնտիրվէքտե իտի։

Տիւյինտէն սոնրա տեօրթ կիւն կէշտի։

Արթըզ Գօլինեի իլե գրալ պէյինտե օլ տերեճեճտե թէք. լիֆսիպլիք վե մուհապպէթ կէօ. րիւնմէքտե իտի քի, պու իրքսի չօգ տեֆա եալընըզճա պիր օ. սայա չէքիլիպ մախֆիճճ կէօ. ըիչիւբլեր իտի։

1572 սենէսի օգոստոսուն 22սի օլտու։

Գօլինեի Լուվր սերայընտան կէշեր իքէն, ատէմին պիրիսի բէնչերէտէն գուրշուն սըդ պադ, մերգումը գօլունտան եարալտաը։

Գրալ տերհալ Գօլինեինին խա. նէսինէ կիտիպ քէնտիսինէ պիր վիպլեթա վերտի, վե անը թէսէլի գըբաճագ պիր չօգ մուհապպէթ սեօզլերի սեօյլեպ։

Իքի կիւն սոնրա, եանի օգոս. տոսըն 24ինճի Սբ. Բարթուղիմ. ոս կիւնիւ վուգու պուլաճագ տեհչեթլի գըրկընը մուգատտե. մէսի պու օլտու։

Օգոստոսըն 23ինճի կիւնիւ կի. ճէ եարըզլըն, պիր թագըմ միւ. սէլաճ ատէմլեր, ալտըգլարը թալտանթ մուճիպկինճէ, Հիւքիւ. մէթ Գօնդընը էթրաֆընտա թէճէմմիւ իթմէյէ պաչլատրլար. վե էվվել էմտե Սենե Ժերմեն քի. լիսեսինին վե պատէհու սայիր քիլիսեսիլերին չանլարը, պիր ֆէ. լաքէթ վագը օլաճաղընը խապեր վերիյօրլար կիպի աճը աճը չա. լընմայա պաչլատրլար, պեօյիւ. ք չիտատթալ։

Պունուն իւզերինե բասթ կէլէն պիր սիլահ գարարագ սօգաղա տիւշտիւլեր. բենչերելերե մաշա. լալար վագ օլունտուար, սօգագ պաչլարընա զենճիրլեր կէրիլտի. վե պիր թապանճա աթէչի իլե նշան վերիլիր վերիլմէզ պիր թա. գըմ հայլազլար Գօլինեինին պու. լունտըզը խանէյէ կիրիպ, կերէք. մէրգումու վե կերէք քէնտի տօսթլարընը դաթլ իթտիլեր։

Օգոստոսուն 24ինճի Սբ. Բար. թուղիմէոս կիւնինին սապահ օլմասընա իքի սաաթ գալմըշ իտի։

Տիւք տը կիպ վե քէնտի ա. տէմլերի, Գօլինեինին խանէսինին հավիսինտե պէ.բլէմէքտե իտի. էր, վե պիչաբէ Գօլինեինին ճէ. սէտի չէքիշտիրիրպ տիշարը չը. գարըլարընտա, քէնտի գուր. պանլարընն գանը եիւղերինէ սըչրատը։

Արթըզ սօգագլարտա, նիմ չըպլագ հալտե տիշարը տիւշիպ դաչմագ ազմինտե պուլընան Հիւ. կընօլարընն վուրուլուպ վուրուլըպ տիւշտիւքճէ, թիւֆենք վե թա. պանճա սեպէրինե գարրչան ֆիւ. զանլարը, եիւրեք տաեանընա. ճագ չէյ տեյիլ իտի։

Աղ վագըթտան Բարիս սօգագ. լարընտա ատան Հիւկընօ գանը, սեզ հեյեեթի քէսպ էյլէմիշ իտի։

Գրալ քէնտիսի տախի, գարը երքէք վե օլուգ չօճուգ Հիւկը. նօլարը վուրուպ քէսէնլերէ եար. տըմ իտիպ, պիզզաթ քէնտիսի տե սօգագ պաչընտան տեճանէն Հիւ. կընօեու գուրշունա թուրթուպ եերէ տեվիրիր իտի տէնիր։

Պիր հաֆթա զարֆընտա, եա. լընըզ Բարիզ չէհրինե 10.000 նէ. ֆէր Հիւկընօ գաթլ վե թէլեֆ իտիլիպ, Ֆրանսանքն սայիր պէօ. յիւք չէհիրլերինտե տախի 60 պինտէն 100 պինե գատար գը. ըլճճան վե գուրշունտան կէչի. բիլտիլեր։

Պու տէհչեթլի խյանէթ իւզէ. րինե, տախիլի մուհարէպե աֆէ. թի եէնիտէն բարլայըպ, հաթ. թա Հիւկընօլար պաղը մուվաֆ. ֆագըյէթլեր տախի էլտե էթ. տիլեր։

Հէնուզ 24 եաշընտա պուլունան կէնճ գրալ իսէ, Սբ. Բարթուղի. մէոս կէճէսի վուգուսաթլարընն տեհչեթլի բիւյալարը իլե պէօյիւք իշկէնճէլեր իշինտե պիր միւ. տեթ էճել եաթաղընա խրտմէթ իթթիքատէն սոնրա, նիհայէթ 1574 սենէսի մայիս 30ընտա վեֆաթ իթտի։

Պեյքի տե զեհիր իլե էօլտու. բիւլմիշ օլան պու կէնճ գրալ, բուհունու թէսլիմիթմէզտէն պիր աղ էվվել, Նավար գրալընա խա. պեր կէօնտերիպ, քէնտի վալի. տեսի Գաթէրինտէն, եանի գա. յըն վալիտէսինտէն սագընմասընը ծէնտիսինէ իթթար էյլէմիշ իտի։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԶՕՐԼՈՒ

Նեհրը մէգքիւբ մուխտիրիմիզատէն օգոստ. 7 թարիխյէ ալտըղմըզ պիր մէքթուպ արը։

Շեհրը ճարինն 6ընճը կիւնիւ՝ գասապամըզ էհալիսի իչիւն մէ. սէրբէթպախշ վե մէսուտ պիր կիւն օլտու. զիրա օն պէշ կիւն. տէն պէրու հայտուտարտ եէտին. տե պուլունան Տիշլիեան Ռաա. քէլ էֆէնտի պի ինայէթը Մէվ. լա սալիմէն գուրթուլարագ շէհ. բիմիզե վիւրուտ իթտի։ Միլլէ. թիմիզ միւթէպէրանը՝ էֆէնտիի մումանիլէյնի Զօրլու սթասիօնը. տա իհթիրամաթը ֆէվգէլատե իլե խթիդպալ էյլէտի.քլերի կի. պի, պատէհու միւէլը միւխթէլի. ֆէէտէն խայլը ղէվաթը միւթէ. պէրբ տախի մումանիլէյհէ վիգի. թա վերիպ, իշպու թէհղիքէտէն սալիմէն թախլիսը կերիպան իմ. մէսինտէն տօլայը պէյանը մէս. ըուրեյէթ վե թէպրիք իթմիշլեր տիր։

Անճագ, միւէլլիֆ էֆէնտի, 1788 նիւմէրօլը նիւսխէնիրտե վե Միւ. թէֆերիգա գըսմընտա թէքիր. տաղընտան եաղըրմիշ պիր գրթա մէքթուպա խթինտատէն, էֆէն. տիի մումանիլէյհին՝ հայտուտարընն թալէպ իթմէքտե օլտուգլարը 30000 լիրա թախլիս ագչէսինի 500 լիրայա թէնգիլե մուվաֆֆադ օլտուղընը տերճ իմմիշ իտինդ իսէ տե, մէգքիւբ հավտախի թասհիհ իտերէք, թախլիս ագ. չէսի օլարագ 1700 լիրա վերիմիշ օլարընդընը պէյան իտերիմ։

Շէօյլէ քի, էֆէնտիի մուման. լէյհ օն պէշ կիւն տաղտա կէգ. տիրիլիպ օգոստոսըն 3ինճի ճու. մտա աղշամընը ստաթ պիր պու. չուգտա Լիւլ-Պուրկազ գաղա. սընտա վագը Սարմրսագլը նամ. չիֆթլիք գուրպինտե Գըրըգ Մու. սա գօրուսընտա մէգքիւբ 1700 լիրա էշգըյաի մերգումէյէ թէէ. տիյէ օլունարագ սալիմէն գուր. թարըլմըշ տըր։

Մումանիլէյհ Ռաաքել էֆէնտի. նին իֆատաթընա նաղարէն, մէգ. քիւբ հայտուտ ավէնէսի հեր նէ գատար 7 քիշիտէն իպարէթ իսէ տե, տիկեր չէթէլերի տախի պու. լունմագտա տըր։ Հայտուտարը վե խուսուսա բէհալերի կէնճ օ. լուպ, Շարգի Բումէլի մուհա. ճիրլերինտէն տիրլեր։ Պունդարըն էսկիհա վե էտէվաթը նարկյէլերի զայեթ միւքէմմել օլտըզը կիպի, էսվապլարը տախի բէք տիւզ. կիւն տիր։ Եանի սրրմալը չէպ. քէն, ճամատան, չուհա բօթուր վե սարիե կիրինմէքտե տիրլեր։ Էշգըյաի մերգումէ՝ հեր հանկը տաղտա պուլունսալար, իսթէ. տիքլերի վագթ թէբսի իլե պէօրէք, իրմիք հերվասը վե զայրիհիմ եէյեճէքլեր կելիր իմիշ։ Մուխապերե իթմէք իչիւն տախի իւչ նօգթալարը պուլու. նուպ, վե հաթթա էֆէնտիի մու. մանիլէյհին թախիսի իչիւն միւ. լագաթա կիտէնկերե իզզէթ ու ի.բրամ իթմիշլեր տիր։ Լանան միւ.քեաֆէմտե հայտուտարը՝ «պիպտե նէ զամիր վէ նէ տէ մեր. համէթ պուլունուր, հայտուտ. լըզտա կէզէնկերե պու իքիսի արանրլմազ» տէ.ներէք պէյանը էֆքեար իթմիշլեր տիր։ Ռաա. քել էֆէնտինին էսիր օլտըզը օն պէշ կիւն միւտտէթ զարֆընտա, օն կիւն միւթէմտիէն քէնտիլէ. րինի մուհաֆազա իթմէք իւզրե տաղտան տաղա կէզմիշլեր տիր։ Էշգըյա կիճէլերի եօլ եիրիւյիպ կիւնտիւլերի իսթիրահաթ իթ. մէքտե իմիշլեր։ Մումանիլէյհ Ռա. ռաքել էֆէնտիյէ թահգիր ու թէհտիտե պուլունմայըպ, տայ. մա իլթիֆաթ իսերլեր, վե եալընըզ կիւնտե իքի իւչ տէֆա, վե պագէն կէճէլերի տախի կէօզ. լերինի պաղլարրար իմիշ։

Մէգքիւբ հայտուտ չէթէսի իւ. զերինտե զլյատե թէճաճիպե շա. յան պիր չէյ վար իսէ, օ տախի հէմճիվար պիրճիմէ չիֆթլի. քտաթ ասհապընն իսիմլերի իլե գատատ ու գամէթլերինի պիլ. մէլերի տիր։

Էֆէնտիի մումանիլէյհ խէլաս օլմասընը միւթէագրպ, սաաքի. ըը Շահանէ թարաֆընտան հայ. տուտարընն պուլունտրը մահա. լին տեօրթ թարաֆը մուհասէրե օլունմըշ տըր։

Շիմտի պու թարաֆլարտա վե խուսուսա թէքիրտաը եօրնտա տախի էմնիյէթ գալմամըշ տըր։

Թ. Էֆենտի — Պու կիւնլերտե հայտուտարը թարաֆընտան վու. գու պուլան քիսթախրզլար վե ճէպրէն չունտան պունտան ագչէ ալմագ իւզրե իթթիքագ իտիրէն թէտապիր՝ ինանա հայրէթ վե. բեճէք տէբէճէտե տիրլեր։ Պա. լատէքի մէքթուպտա գիքր օ. լունան Տիշլեան Ռաաքել էֆէնտի տախի հայտուտարընն պիր տար. պասընա մատտէթէն գուրպան կիթմիշ տիր։ Մալիմաթը մախ. սուսէմիզե կէօրե, Տիշլեան է. ֆէնտիլերին օլ ճիվարտատա 20 գատար չիֆթլիք իշլէթտիրմէքտե օլուպ, կերէք խազինէի տէվլէ. թէ վե կերէք չիֆթճի էհալիյե վե ֆէնենը զըրատթա զիյատեսիյ. լե ֆատիէպախշ օլմուշլար իսէ տե, նէ չարէ քի էշգըյատան ըահաթ եիւզիւ կէօրմէմէքտե տիրլեր։

Բէզալիք մալիմաթը մախսու.

ԼԱՆԷԹԼԻ ԳԸԶ

(Մէ-էլլէթ) ԷՄԻԼ ԲԻԵՊՈՒՐԴ

Ը.

ԹԻՇՏԻՏ ԹԱՀԳԻԳԱԹ

(1795 Դէ-Գրուան թէվ.)

Մ. Ժօֆրուայը քէմալը տիդգաթլա տիյնէմէտիկ պէրապէր պէն տէ քէն. տի միւլահաղա վե միւթալէարարընը. եարար, վե ֆրագաթ մումանիլէյհ հա. բիմէ պէյան իթմէքտէն իմթինան էյլէր իտի։

Պէն քէնտիմ չունա նէթիյէտ վերիյօրըմ քի, Ժան Բընօ պիտուչ տը, վե ճինայէթի պինեֆա Ժագ Մէլիէ իճրա իթմիշ վե անճագ պունտա գուրա դրանդն թիֆենկիի գուլանմըշ տը։

Ճինայէթին իճրա օլունարզը մահալտէն պիր ազ էօթէտ Ժան Բընօնընն քէնտի թիֆենկիյէ կէօրիւնմիշ օլարզը խաթրրարա կէթիրիր իսէ, պու ճինայէթին թատմիւտէն Ժան Բընօ թարաֆընտան իճրա իտիլմիշ օլարզը դասու օլունմամ։ . . Թահգիգաթ լայէհարընտա թիֆենք իչիւն «Ժան Բընօ սագլամըշ իտի» տէնմիշ։ Խայր. Ժան Բընօ՝ թիֆենկիի չիֆթլիկ պրագրպ Թէսօտա կիթմիշ, վե պիր չուվալ ուն ալմագ իւզրե օրատան տա ֆրէմիգուր տէյիրմէնինէ ավտէթ իթմիշ տիր։

Էկեր գասահաթը օլմուշ օլայրը, ճինայէթին վուգու պուլորը ազ. չամ հիշ կէօրիւնմէզ, պիր թարաֆտա սագլանը իտի։ Էկեր գասահաթը օլմուշ օլայրը, մերգում տէյիմանդրյը վուրտուգտան սոնդրա, թահգիգաթ լայէհարընտա պէյան իտիրմիշ օլարզը վեճճլէ հէնուզ նէթիջա ալըպ վերմէքտէ վե այարա գալդմարտա գասպասմագտա օլան մագթուրա տօղրու կիթմէզ, անը պիր թաշ եըզընդրն եանընա ջէքիպ կէօթիւրմէզ վե օ թաշըրտա տա. յաթմագ իսթէմէզ իտի։ Խայր, քէնտի իշլէտիկի ճինայէթտէն տեհչեթէ կէլէրքէ, պու վուգուաթը մէյտանա չըգարամագ պիլճիմէմէ էվրագը մահվ իթմէք իչիւն անիտէ գօչար Սէնթ-Իրէօնէ կիտէր իտի։

Վուգուը հալ իչթէ չու աթիտէքինտէն իտարէթ տիր։

Ժան Բընօ՝ Ֆրէմիգուրտան չըգըզ Սիվրիյէ տօղրու կիթտիկինտե, ճինա. յէթ օլմուշ պիթմիշ իտի։ Վուրուլան տէլիգանընը եօրն իւզերինտե հէ. նուզ պէրհայաթ պուլմուշ։ Պու պէտալաթի՝ քէնտի գաթիլինին քիմ օլտը. ղընը թանըմըշ. լաքին Ժագ Մէլիէնին գըզընը գանարրըզ պաչտան չըգար. մըշ պուլունաղընտան, պու միճապաթա քէնտի քէնտիլի լայրգ կէօրմիշ վե սէվտիյի գըզըն պատասընը գուրթարմագ իսթէմիշ։ Հալ պու քի պունդն իչիւն, իլի մէյտանա չըգարամիլիր պաղը էվրագընը ղայպ օլմասը լազըմ կէլ. տիկինի պիչինէրէք, օ էվրագընն եէրինի Ժան Բընօյա թարիֆ իթմիշ, վե ճա. նընը թէպիմ իթթիկի զէման, կիտիպ օ քեաղըրարը եագմասընը մերգումա թէնալիհ էյլէմիշ տիր։

Ժան Բընօ տա մերգում չիֆթլիք տահիպինէ զայէթլէ մինեթտար պու. լունուպ, պուտնդնա պէբապէր օ ճինայէթին քէնտիյէ սաթի օլունճաղընը տա ումմատաղընտան, քէնտիսի տախի մագթուրընն բէյ ու էֆքեարընտա պուլունարագ, Սէնթ-Իրէօնէ ագիմէթ իթմիշ, մէմուրիյէթինի իճրա իսէ. բէք, կէրի սէօնմիշ, չիֆթլիկ օղրայըպ իւք ազշամտան պրագարը թիւ. ֆենկիի ալմըշ վե էվնեկ կիթմիշ տիր։

Ժան Բընօնընն գաղահաթը օլմատըզընա տիկեր պիր իսպաթ տահա վար տըր. չու քի, թիւֆենկին սաղ թարաֆընտաքի ֆիշէնկի ատըլմամըշ տըր։

Ժանտարմաղար չէյլէ թագրիր վերմիշլեր.

«Թիւֆենկի թութուպ տա Ժան Բընօնընն էօնիւնտէ պիլահրն պոչանմըշ օլարզընը կէօրարիկիմիզե, մերգում՝ կէօյա բէք շաշըյար կիպի եարմըշ տըր։»

Խայր, շաշըյար կիպի եարամամըշ տըր, հագիգաթէն խթիդրատ վե թա. սճճիւպ իթմիշ տիր, պիրա քէնտի պիլահրյա ճինայէթին իճրա իտիմիշ օլ. տըզընը քէնտիսինէ խապեր վերիյօրլար իտի։

Պու էարարը մատտէտ եալընըզ պիր չէյ ազըլ իրմէյօր, տիմէկլիմ հագիգաթը հալէ պէնգէմէյօր. օ տա չու տրը քի, Ժան Բընօ՝ էկի օլտըզը վե ազ վագթտան բէտէր օլամաղը հալտէ, նա՞սըլ օլույօր տա պրագըյօր քի, քէնտիսինի մահքիւմ իթթինէր։

—Կէրչէ՛ք, տէտի գօնթ Պիւսիէր, եալընըզ Ժան Բընօ՝ իշպու զարիպ մուամէլէսի հագգընտա իկզահաթ վերէպիլիր. լաքին կերէք պու նօգթա վե կերէք սարի հեր նօգթա հագգընտա իսթիյարը սիքիթ իտիպ պիր չէյ սէօյլէմէյօր։

—Էհ՛ տէ օլսա, էկեր պու հրսա մինեթտարլրգ հրսը իսէ, օ ատտամա պու հրսարն հատ ու բայանը աչկըն թաչկըն տըր։ Մատաֆիհի պու թօհաֆի հալին էմտալէրի տէ վար տրը։

—Պու տէտիկին չէյլերին հիշ պիրինտէ Մատմազէլ Մէլիէնին՝ գաթլ. տիլէն ատտամըն սէվտիկի գարը օլտըզընա տտիր պիր իսպաթ կէօրմէյօրըմ, տէտի գօնթ։

—Էվվեթ, մերգումէնին զայպ օլմասը՝ պունա պիր իսպաթ տըր, ճէ. վապ վերտի ավօպաթ. մերգումէ գըզ՝ քէնտիսի պիր գուսուրտա պուլու. նուպ, սօնդրա տա պատասընընն ճինայէթինի խապեր ալընճա, քէնտի քէն. տինէ գահր իտերէք, ար ու քէտերինի կիպլէմէք իչիւն պատասընընն էվին. տէն չըգըպ ուզաղտրա կիթմիշ տիր։ Տէլիգանընընն Սէնթ-Իրէօնէ պու. ընընը վե կիճէլերի տիչարը չըգըզը վե շիսպէհրիզ պիրիյէ պուլուշմագ իչիւն իքի միլ մէսաֆէ եօլա կիտիրի՝ օ տէտիկինէ իքինտի պիր իսպաթ տըր։ Լա. քին իչիւնճի պիր իսպաթ տահա վար տրը քի, պու՝ պէքիտ տահա զիյա. տէ ազա եաղընն տըր։ Մատմազէլ Մէլիէ պիր գաչ այ գազմագ իւզրե Բէյմս չէհ րի գուրպինտե վագը պիր գարիյէյ կիթմիշ. կէօրիւնիւշտե Բէյմսէն վե եախօտ հէվալիսինտէն օլան մերգում մէճհուլ տէյիրգանընընն տա Սէնթ-Իրէօնէ միւվտէյէթի՝ Մատմազէլ Մէլիէնին քէնտի բէտէրի խանէսինէ ավ. տէթինէ թէսատիֆ իթմիշ տիր։

—Ա՛, պու տէյիրգանը Բէյմս հէվալիսինտէն կէլմիշ, էօյլէ՞ մի, տէտի գօնթ խալէճանը պիր սէտա իլե։ Գաչ եաշընտա օլտըզընը անլամըշլա՞ր մը։

—Էվվեթ, երբմի եաշընտա վար ըմըշ։

Գօնթընն խալէճանը արմտը վե պիր թէրէտտիւտի թարգտա մագթու. լան իսմինի սօրտըզընտա, ավօգաթ ճէվապէն տէտի։

—Եալընըզ պիր վաֆթիզ իսմի մէյտանտա սէօյլէնիպ, օ տա Էտմոն իսմիշ

Մ. տը Պիւսիէր քէնտինի թութամայրպ ահ իթտի, վե տէհչեթինտէն նաչի եիւպի քիլ քէսիմիշ վե կէօղերի շաշրրմըշ օլտըզը հալտէ, պիր սըչրայըշտա այաղա գալդը։

Մ. Տիւմուլէն՝ գօնթընն պու հալինտէն էնտուլէնա օլարագ, շաշկըն շաշ. կըն անրն եիւդիւնէ պագմագտա վե պու հալին սէպէպինի սորուշտրբմաղա ճէսարէթ իտէմմէքտե իտի։

սէմիզէ կէօրէ, մահալլի չիֆթլիք սահիպլէրինտէն բէք չօղու չիֆթ-լիքլէրինտէ իշլէրի պաշընտա տուրատարգտան պաշգա, հաթթա նէֆսը չէհրտէ տախի տուրմայա ճէսարէթ իտէմէտիքլէրին-տէն, Ցէրսաատէթտէ էվգաթկիւզար օլմագտա իմիշլէր. զիրա պալատէքի մէքթուպտա տախի արզ օլունտըզը վէճհ իլէ, էշգըյա՝ ասհապը չիֆթլիքեաթըն քեաֆֆէի մանէլէքի վէ պոյ ու պոսը վէ սինն ու շախսը հագգընտա մալումաթ իսթնմիշլէր, վէ պիր կիւն պիրէր պիրէր տաղտարա աշըրմագ վէ պիրէր մզոտար ազչէլէրինի ալմագ նիյէթինտէ օլտուգտարընը իշտապ էյլէմէքտէ պուլունմուշտար տըր։

Անճագ ահվալը մաարուզ՝ միլքին մէնպալը հայաթընտան պիրի օլան վէ հիւքիւմէթը Սէնիյէ թարաֆընտան իհեսաբնա չիմտի հէր վագթտան զիյատէ սարֆը տըգգաթ ու իթթինա իտիմէտքտէ պուլունան էմրը զըրաաթա վէ պինաէն ալէյհ մէնաֆիի խալինէի տեվլէթէ մուկիրը օլտուգտա կիպի, թէպաամ ատարգալարընդն իւմն իւ ատպիշ իւզրէ էվգաթ կիւզար օլմալարը իշիւն մէմալիքի Շահանէլէրինին հէր թարաֆընտա էշգըյանընդ տէֆ ու թէնքիլինէ պիր սուրէթը տախմէտ իթթինա օլունմասը հագգընտա ախիրէն սաարը օլան էվամիրը հազրէթը Շահանէնին իֆատաթը քէրամէթայաթընա տախի մուխալիֆ պուլունտուգունտան, օվ ճիվարարընդ հէր հալտէ էշգըյատան թաթիր իտիրմէսի իշիւն մահալինէ էվամիր վէ մուավինէթ կէօնտերիլէճէյինի վէ ինդըրաղ եօլունը թուտմուշ օլան մահալլի զըրաաթընդն էենտէն իհետ վէ ապատան պույրուլաճաղընը գաւիհն մէմուլ իտէրիզ։

ՄԻԼԹԷՖԼԻՐԻԳ

ՈՒՄՈՒՐԸ ՆԱՖԻԱ

Սիվաս վալի ի Ռիֆաթ բաշա հազրէթլէրի թարաֆընտան չղան ճումաա էրթէսի կիւնքի թարիխէ Նաֆիա Նէպսբէթինէ չէքիլէն թէլեգրաֆ սուրէթի տիր։

Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ (Խարբուտ) հուտուտընտան թրապիզօն վիլայէթինտէ Սամսուն հուտուտընա գատար Պաղտատ ճատտէսի օլուպ թանզիմի Սիվաս վիլայէթինէ ատտ օլան 409 քիլոմէթրօ թարիգին 287 քիլոմէթրօսը, եանի Սիվաստան Սամսուն հուտուտընա գատար օլան եէրի կէչէն սէնէ միւքէմմէլէն ինչա օլունտըզը կիպի, պու ճատտէնին Սիվաստան Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ հուտուտընա գատար օլան 122 քիլոմէթրօ մահալինին տախի պուսէ. նէ մայիս 19ընտա ինչասընա պաշլանըպ, 101 ատէտինին այագլարը քեարկիր վէ իւզէրլէրի ախշապ, վէ 48ի սըրֆ քեարկիր օլմագ իւզրէ 149 քեօրրիւ վէ 303 մէնֆէզ քի, ճէման 452 քեօրրիւ վէ մէնֆէզ իլէ պէրապէր միւքէմմէլ վէ մէթին վէ բէսին պիր հալտէ վէ իքի պուչուգ այտա եաբըլարագ պու կիւն խիթամ պուլմուշ, վէ պու եօլ տախի բէսմէն քիչատ օլունմըշ, վէ պէջլէ ճէսիմ վէ աղիմ պիր իշին ազ վագթտա վիճուտէ կէմէսի մութլագա մուվաֆֆագիյէթ վէ քէրամէթ վէ ինայէթը հազրէթը Բաթիշահիտէն օլարագ ճիւմէ թարաֆընտան տուտի ֆիզուլիի էյամը էօմրու չէվքէթ վէ իճլալը հազրէթը Միւլիւքեանէնին եատու թիզքեարը իլէ իյֆաի թէչէքքիրաթ օլունմագտա պուլունմըշ իտուկի Սիվաս վիլայէթի հիսսէսի օլան Պաղտատ ճատտէսինին 82 սաաթ մէսաֆէսինտէ արթըգ եաբըլաճագ հիչ պիր իշ գալմայըպ, թրապիզօն վէ Մամուրէթ-իւլ-Ազիզ վիլայէթլէրի հիսսէլէրինին ինչարը իշիւն օրալարա եվամիրը միւէսսիրէ իթա պույրուլմասը լազմ կէլտիյի, վէ թօգատ վէ Ամասիա սանճագլարընտա տախի պու սէնէ պայրամմըշ զէ խայը եէրլէրի եարբըմշ հալտէ, հըսատ իտրաք իթմէսինտէն սօնրայը թաթիլ իտիլէն 113 քիլոմէթրօ Նիքսար վէ Մարզվան թարիգլէրինին տախի ինչայահու թասալա սայէի հազրէթը Բաթիշահիտէ հարման սօնունտա իքմալի մուգարրէր պուլունտուգտա, վէ Գարահիսար սանճաղընտա եաբըլմագտա օլան 78 քիլոմէթրօ քիլրասան թարիգինին տախի պուսէնէ խայը եէրլէրի եարբըլագ պիթէճէյի մաարուզ տըր։

Ռիֆաաթ

6 ազուսթոս 99

—

ԳԱՐԱՏԱՂ ԲՐԷՆՍԻՆԻՆ ԹԷՐՃԷՄԻՆ ՀԱԼԻ

Գարատաղ բէնսի Պիրինճի Նիգօլա՝ 1841 սէնէսինտէ տիւնեա յա կէլիպ, 1860տա օգոստոսըն 12սինտէ Գաթարտա դաթլ օլունան սէլէֆի Բրէնս Ցանիլօնրն պիրատէրի Միրզօ Բէթրօվիչին մախտուսմ տըր։

Բրէնս Նիգօլա՝ Ֆրանսատա Լաի լը Կրան մէքթէպինտէ թահսիլը մէաբիֆ էյլէմիշ տիր։ Բրէնս Ցանիլօ՝ վէֆաթը սրրաստնտա միւշարէլէյհի քէնտախինէ վէլիի ահտաթլին էյլէմիշ, վէ մագթուլ ըրէնսին թէյզէսի ըրէնսէս Ալինգա՝ միւշարէլէյհին նասրընա խայլի մուավինէթ, վէ 1860 օգոստոսընդն 13սինտէ Լանի Ցանիլօնրն վէֆաթընդն ֆէրատտը կիւնիւնտէ ըրէնսիք գայրազընը քէնտի եէտիյլէ ըրէնս Նիգօլանդն պաշնա վագ իտուպ, քէնտի էմտալնա իմթիխալէն Գարատաղ այանընը տախի միւշարէլէյհէ իթասթ իթմէյէ թէչվիգ իմիշ տիր։ 1862 օգոստոսընդն 17սինտէ ըրէնսին մայթինտէ պուլունան ատամարընդ պիրի քէնտիսինէ տասանանա իլէ սուի գատտ վէ խաֆիֆճէ միւշարէլէյհի ճէրհ էյլէմիշ տիր։ Իշու սուի գատտ մէնաֆիի չախսիյէտէն նէչէթ իթմիշ իտի։ 1868 սէնէսինտէ Բրէնս՝ թախսասթընընդն նըսֆընը թէրք, վէ Գարատաղ այանը թարաֆընտան էվլատընա թէքրիֆ օլունան մաաշը տախի բէտտ իթմիշ տիր։

—

ՀԱՅՏՈՒՏԼԻԳ

Պու քէրրէ Իզմիր վիլայէթինտէն ախիսէքի թէլեգրաֆ քէչիտէ օլունմուշ տըր։

Պու տէֆա տախի ատարը թէվէճճիհսաթը ճէլիլէլէրի իլէ մէշահիրը էշգըյատան թրրհալալը Ալինին ավէնէսինտէն Ալի Օսման վէ Հիւսէյին վէ Խալիլ իլէ, երպապը շէգավէթտէն Ցէրի Ահմէտ վէ Ալի նամ շագիլէրին Սարուխան սանճաղընտա տէրտէսթ իթտիրիտիյի, վէ մէրգում Ալինին թագիպկինէ տէվամ օլունմագտա պուլունտըզը մաարուզ տըր։

* * *

Սիթիսէքի թէլեգրաֆ տախի Գոսսովա վիլայէթինտէն չէքիլմիշ տիր։

Ագօվա ճիհէթլէրինտէ 8 նէֆէր ըէֆիզիյլէ չէգավէթտէ պուլունան Խօճա նամ շագինին սայէի գուտրէթվայէի հազրէթը Բաթիշահիտէ պիրատէրիյլէ պէրապէր հայլէն (սաղ) վէ մէսէլէի զաիլէտէ Գարատաղա ֆիրար իտէն վէ արա սըրա պէրի թարաֆա թէճավուզ վէ չէգավէթ իտէն Ագօվա գաղալը շագիի մէշհուր Միխաիլընդն տախի մէյլէն (էօլիւ) էլտէ իտիլտիքլէրի եէնի բազար միւթէաբրրգ վէ գօմանտանլըզնատան պիտիրիլմիշ, վէ մէրգում Խօճանդն բիւֆէգաբընդն տախի տէրտէսթլէրի հագգընտա թէպլիղաթը ճէվապկիյէ կիֆա կըլմըշ օլտուգը մաարուզ տըր։

* * *

Իզմիր էյգըյատի մէշհուրէսինտէն օլուպ, թաագիպաթը ախիրէ իւզէրինէ Պրուսա վիլայէթինէ կէչմիշ օլան Գարա Մէհմէտ օղլու Օսման նամ հայտուտ պու քէրրէ Սանտրգը գաղասընտա տէրտէսթ օլունմըշ տըր։

* * *

Գարասի վիլայէթինտէն եազըսան պիր մէքթուպա կէօրէ, վիլայէթը մէգրիբէտէ հայտուտլըգ արթա արթա, մերքեզը վիլայէթի օլան Պարքէսէր գասասպասընդն պիրէ խարիճինէ չըգըատաղ տէրմէճէյէ կէմիշ տիր։ Էրէօյլէրտէ իսկ սաաա էմնիյէթ գաշմամըշ տըր։ Պիր թագըմ քէպչիր էշգըյա թարաֆընտան եազմա օլունաբըզը հայտէ, պունլար ալէյհինտէ հիւքիւմէթը մահալլիյէճէ թէտաբիրը ճիտտիյէ իթթիխազ իտիլմէմէքտէ իմիշ։ Էշգըյա թասագիպինէ կէօնտերիլէն էֆֆաար զապթիյէ՝ իյֆաի վազիֆէ իմմէտիրէն պաշգա, էօթէտ պէրիտէ զէվգ ու էֆֆա իլէ վագթ կէչիրմէքտէ իմիշլէր։

* * *

Կանէատան եազըլըզընա կէօրէ, Սթամբուլգա, Սուլիոթի վէ Բէյրութ նամ սէրքէրտլէրին հայտուտ չէթէլէրի եինէ մէյտանը չեգավէթտէ սէրզէտէի զուհուր օլարագ, կէչէնտէ պիր մանատթրը զուրպինտէ տէ տասքիրը Օսմանլիյէ իլէ չաթրըմըշլար իսկ տէ, պու միւսատէմէտէն պիր սէմէրէ հասըլ օլմամըշ տըր։ Մերզուման հայտուտլարընդ Զակօրի ճիվարընտա պիր գարիյէտէն իքի քիչի տաղա աշըրմըշ օլտըզըլարը սէօյլէնիյօր իմիշ։

—

Ամմանեալը միրիվա Բօսթօֆրաչա թարաֆընտան Թօրխանէի ամիրէ իհթիյաթ ալայընդն թէնսիզ ազթը ճէլտիսէի իճրա դըլընմագտա օլտուգընը տիւն հագմըշ իտի։

Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, ալայը մէդիրընդ միրիվասը նէճիպ բաշա՝ օրաճա իշի գալմամաղա, Թօրխանէ մուայէնէ տախրէսի աղալընընա թագվիլը մէմուրիյէթ էյլէմիշ տիր։ Ալայը մէդիրատէն այընա չընդան զապընթան տախի Թօրխանէէնին սահր ալայ վէ գօմիսիօնլարընա եէրլէշտիրիլմիշլէր տիր։

Պու սէնէ Միւհէնիսխանէի ամիրէտէն չըգան զապրթանտան պաղընարը տախի մէդիրիր իհթիյաթ ալայընա մէմուր իտիլմիշլէր տիր։

—

Իշիտիլտիյինէ կէօրէ, Բօսթա վէ թէլեկրաֆ նէզարէթի թարաֆընտան լիսէճ իւթթահսիլ Ֆերանսայա տէօրթ էֆէնտի կէօնտերիլմէք իւզրէ իմիշ։

Պու էֆէնտիլէրտէն իւչու նէզարէթը միշարէլէյհատա միւսթախտէմ միւսթահտ մէմուրլարտան ինթիխապ օլունմուշ, վէ պիրի տախի Մէքթէպը Սուլթանի իտարէ սընֆլարընդն մուալիմ մուավինլէրինտէն Մուսթաֆա էֆֆէնտի իմիշ։

Ռիվայէթէ կէօրէ, պու էֆէնտիլէրէ մահկիյէ 350չէր ֆրանգ իթա գըլընճագ իմիշ։

—

Միւէյմանիյէ սանճաղը ճիհէթինէ վէ Իրան հուտուտընտա գետան Զէյլան վէ Պէքիր պէյ գարիյէլէրինտէ իքի մահտան պէրու վէպա իլլէթինէն էսէր գալմասընը ճիհէթլէ, հուտուտ պօյունտաքի գօրանտարընդ լապվ իտիլտիյի մահալլի կազէթասընտա օգունմուշ տըր։

—

Պուլկարիսթան խարիճիյէ նէզարէթի՝ թատհհիւսալի մէքթուպլարընդ թաաթիսինէ տախր օլան 1 յունիս 1878 մուգավէլէի տիւվէյիսէնի գապուլ իթմիշ օլմաղա, իշպու թաաթի՝ կէլէճէք հոկտեմբեր Լաէ պաշլայաճագմըշ։

—

Լիարնէ Բուսսումը Սիթթէ նազրը Հիլմի էֆէնտի՝ իտարէի ումումիյէտէն վուգուս պուլան տավլէթ պէնաէն, պու քէրրէ Ցէրսաատէթէ կէլմիշ տիր։

—

Ֆրանսատա 500 եօլճրատան իպարէթ պիր սեյահաթ շիրքէթի թէշքիլ օլունարագ, պունլարընդ քեաֆֆէսի պիրտէն Ցէրսաատէթի վէ ումումէն Շարդ չէհիրլէրինի գիյարէթ վէ սեյահաթ իթմէք թաաավուրընտա պուլունմըշլար իսկ տէ, հէման հէր մէմլէքէթտէ սէ պու արա դարանթինա վէ թէտաբիրը սըհհիյէ իճրա իտիլմէքտէ օլտըզընտան, թաաավուրը մէդիր կէլէճէք եազա դալմըշ տըր։

Մէդրիր սեյահաթ շիրքէթի՝ պու սէնէ եաբընըզ Ցանիմարգա, Շուէտ վէ Նօրվէկիայը գեյարէթ իտէճէք տիր։

—

Ճումաա էրթէսի ագշամը Ժուրնալ դը Գոնստանտինոպլը մէմուրիյինինտէն պիրի՝ Պէյօղընտա Բարմագ-Գարու սօգաղընտան կէչէր իքէն, ճիվիմիլէրին մէքթէպի էօնիւնտէ մէրգումըն իւզէրինէ իքի քիչի հիճուում իտէրէք սօյմագ իսթէմիյէր իսկ տէ, մէմուրը մէրգումի պիր թագրիպ պիր իքի այագ կէրի կիտիպ ճէպինտէն պիր բէվոլվէր չըգարարագ, մէրգուման հայաղլարա տօղրու սըգմըշ, վէ ֆագաթ իսապէթ իթտիրէմէյիպ անճագ անլէրի գաչմաղա մէճպուր իթմիշ տիր։

—

Ցէրսաատէթտէ նէշը օլունան Էշճէվէտ նամ Ադրապ կազէթասընընն միւտիրի Սէլիմ Ֆարիս էֆֆէնտի տէֆթա Լօնտրայա միւվասէլէթ իտուպ, օրատա ինկիլիզ միւթէպէրանը թարաֆընտան իլթիֆաթը ֆէվգէլուպայէ մաղհար օլմուշ, վէ Սըրը Օգլէնտ Դօլվէնին հինտխանատա պիր մէմուրիյէթ թայինի միւնասէպէթիյլէ քէչիտէ օլունան պիր պէօյուք զիյաֆէթէ տախի տավլէթ օլունմուշ տըր։ Պունտա էլլիտէն գիյատէ ինկիլիզ միւքէլասըյլա ըիճալը տէվլէթ վէ պազը Հինտի բրէնսէր հազրը պուլունմըշլար տըր։

—

Իսքէնտէրիյէ վագասընտա զարարտիտէ օլանլարա վէրիլմէսի լազըմ կէլէն թազմինաթ հագգընտա պիր միւխթէլիֆ գօմիսիօն թէշէքքիլ իթմիշ օլտըզը մաալումմ տիր։ Ախիրէն Մըսրընտան աալինան կազէթալարտա օգունտըզընա կէօրէ, մէզքիւր գօմիսիոն պու քէրրէ իրմալը վազիֆէ էյլէմիշ տիր։

Իշպու գօմիսիոն՝ 63,229,000 ֆրանգազինաթ վէրիլմէսինէ գարար վէրմիշ տիր։ Մէպլաղը մէզքուրտէն 14,292,640 ֆրանգը՝ վագասի մէզքիւրէտէն գարարտիտէ օլան 916 ֆրանսըզ թէպաասընա ատտ իմիշ։

—

Գոնթ Գոլլապիանոնընը էէրինէ Ցէրսաատէթ իթթիսա սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ թային գըլընան Մ. Բանցա՝ պու քէրրէ Ցէրսաատէթէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

—

Ալէմանիա սէֆարէթխանէսի մայէթ վաբօրը՝ եազընտա Ալէմանիա սուլարընա կիտէրէք զապրթան վէ թայֆալարընտան եարըսընը ալէյուսուլ թէպտիլ իտէճէյի ճիհէթլէ, էվվէլքի կիւն Ալէմանիա մասլահաթ կիւզարը թարաֆընտան մէզքիւր վաբօրընը գօմանտանը Մ. Դօշ իլէ զապրթանընա պիր միւքէմմէլ վէտտա զիյաֆէթի քէչիտէ օլունմուշ տըր։

—

Պաթումտա Օսմանը պաշ չէհպէնտերի Սէտտատ պէյ՝ Ռուսիատա վագը թայիանտա Օսմանը չէհպէնտերլիսանէսինին ահվալինի թէֆթիշ իթմէյէ ումուրը չէհպէնտերի միւտիրիյէթինտէն մէմուր իտիլմիշ օլմաղա, մահալը թէֆթիշէ մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր։

—

Լտիրնէտէն եազըլըզընա կէօրէ, օրատա հավալար բէք սըճագ կիթմէքտէ օլտուղունտան, շու պիր իքի կիւն զարֆընտա չիտտէթը հարարէթտէն իքի քիչի ֆիճճէթէն վէֆաթ էյլէմիշ տիր։

—

Մարտին Բե-ֆտա օգունտուզընա կէօրէ, Ռուսիա իմբէրաթօրը եազընտա իմբէրաթօրիցա իլէ Գօրչակա իճրաի սէյահաթ իտուպ, օրատան ավտէթինտէ Ալէմանեա իմբէրաթօրը իլէ միւլագաթ իտէճէքմիշ։

—

Բումանիա գրալը Շարլ՝ Ալէմանեա վէլիի ահտընընն իքինճի չօճուղընա վաֆթիզ բէյէրի օլմաղա տավլէթ օլունմուշ օլտուղընտան, Պուքրէշտէն Պէրլինէ ադիմէթ իթմիշ տիր։

—

Կէչէնլէրտէ Բէթէրսպուրկտա իլմի ահվալը հավա (Օգերեուբաանութիւն) վէ ճօղրաֆիա հագգընտա թէտգիգաթը ֆէնինյէ իճրասը զըմընընտա Լվրօբա էրապագը ֆիւնունընտան միւրէքքեպ թէչէքքիլ իտէն գօնֆէրանս ազալարընընն բէք զիյատէ մաղհարը թագտիրի օլմուշ, վէ Գումպարի էֆէնտիյի թալթիֆ իշիւն միւթթիֆիգէն գալէմէ ալընան պիր մազպաթա իւզէրինէ, Ռուսիա իմբէրաթօրը թարաֆընտան մումմաիլէյհ Մ. Գումպարիյէ իքինճի ռիւթպէտէն պիր գըլթա Սուր Սրուլը նիշանը իթա գըլընմըշ տըր։

—

ՏՕԳԹՕՐ Մ. ԱՐԶՈՒՄԱՆՅԱՆ

Տօգթօրը մումմաիլէյհ՝ պու տէֆա Սամաթիատա Սուլու-Մանաթրը ճատտէսինտէ պուլունան թաշ պագդալը իթթիխանինտէքի խանէյէ կէլիպ, ճումաա կիւնլէրինտէն մատտա հէր կիւն սապահլարը սաաթ 5է գատար վէ էօյլէնտէն սօնրա սաաթ 9տան ագշամա գատար էվլինտէ պուլունաճագ տըր։

Ճումաա կիւնլէրի միւրաճաաթ իտէն խասթէկեան՝ մէճճանէն թէտավի օլունաճագլար տըր։

15—3

—

Ցի 8.20 Ռեանունը էվվել 1881 թարիխի դարարնամէ մուճիպինճէ Ցույնը Ումումիյէի Օսմանիյէէնին թէսվիյէսի իշիւն թախսիս օլնան վարիտաթ

ՐՈՒՍՈՒՄԱԹ	ՕԳՈՍՏՈՍ 1883				ՎԵՐԷՊՐԸ ՈՒՖԼԷ	
	Վերէպրը	Իպրքէի Դերեղեստ մաշ վէ Դուբէճը	Վերէպրը ուֆլէ		Շեհրը սապէրան ռեվէր	Իպրքէի յանվարը 1882 իլէ զարեի յուլիս 1883 ճեմա նեզէտ
	Ղուրուշ	Ղուրուշ	Ղուրուշ	Լիրան Օսմ.	Լիրան Օսմանի	Լիրան Օսմանի
Թիթեղ	4,286,806					
Թուղ	4,190,302					
Եվրազը սահիհէ	649,760	512,437	9,911,922	96,626	507,756	604,382
Միւսքիրաթ	576,450					
Պաղրդ	41,525					
Իրէք	479,716					
	10,224,559	512,437	9,911,922	96,626	507,756	604,382
— Պուլկարիսթան վէրկիսի թային օլունընայա գատար թիթեղ աշարընտան 100,000 լիրա,	782,585		782,585	7,724	51,129	58,853
— Գըպրըս ֆազլի վարիսաթընա մահսուպէն թիթեղ աշարը պագկէպկիյէ կէօմրիք իւզէրինէ վէրիլէն հէվալէրտէն 150,000 լիրա,						
— Շարգի Բումէլի վէրկիսինէն, (զագաս)	1,541,666		1,541,666	15,417	47,758	63,175
— Թէնպէքի բէսմինէ մուզապիլ կէօմրիք իւզէրինէ քէչիտէ օլունան բայիգաբատան,						
— Սըրպիսթան, Գարատաղ, Պուլկարիսթան վէ Եունանիսթանա իտապէթ իտէն տույունատան,						
— Սանճագտա մէվճուտ մէպլաղ իւզէրինէ պրնան ֆայզ	336,467		336,467	3,365	415	3978
— Թէպիլը սիքքէ ֆարզը,						100
	12,904,877	512,437	12,592,440	123,532	587,056	710,488

	Զուրուշ	Լիրան Օսմանի
Նիկամամէի մախսուսընդ 10ընճը պէնտինին 2ենի ֆրգրասընտա պէյան օլունան թահվիլաթա մահսուսպէն սանարգա թէսլիմ օլունան մէպլաղ		
Տույնար ումումիյէ իշիւն եվրօբայա կէօնտերիլէն վէ Սթամպօլտա թէսիմիյէ օլունան մէպլաղ . . .		555,552
Պանգը Օսմանիյէ վաղ օլունան նագտ ալթուն		556,741
Թէպիլ օլունմագ իւզրէ Պանգը Օսմանիյէ վաղ օլունան նագտ	1,866,187	18,016
Սանարգտա մէվճուտ նագտ ալթուն		
Սանարգտա մէվճուտ թէպիլ օլունճագ սիքքէ	17,833	179
		710,488

Տէրսաատէթ 2/14 օգոստոս 1883

Մէճլիսը Իտարէ իշիւն
Բէյ՝ Ֆ. ՄԱՆԳԱՐՏԻ
Մէ-ճլիսէ Մա-ռաֆա՝ Մ. Հ. ՖՕՍԹԷՐ

—Վիէննատան եազըլտըղնա կէօրէ, Պէյօղլունտա բէ.թ մասրուֆ օլան վէ միլլէթտաշըմըզ պուլունան մէշհուր բիյանխթի Մ. Տէվլէթ՝ պու տէֆա Ավսթրիա տէվլէթի բահի ախթընտա քէնտի սէնատթ վէ հիւնէրինճէ պիր մուվաֆֆագիյէթը ազիմէյ մազհար օլմըշ տըր։

Մալիմ օլտըղը վէճհլէ, մումախիլէյհ Մ. Տէվլէթ՝ հէրնէ գատար մէշհուր պիր մուսիգաշինատ իտի իսէ տէ, Էվրօբա մէշհիրը հիւնէրվէրանը իլէ պուլուշմաղա բէ.թ զիյատէ արզու իթտիկինատէն, չալըշըպ չապայարպ Էվրօբայա կիթմիշ, վէ վիէննա մէթէպինին նազարիյաթը մուսիգիյէսինի կէօրմէկէ միւգթէտիր օլմըշ տըր։

Շէհրը մէզքիւր մուսիգի մէքթէպինին միւտիրի մուալլիմ Հէլմէսպէրկէր՝ մումախլէյհ Մ. Տէվլէթ ֆէէնը մուսիգիտէ օյան տիրայէթը ֆէվգէղղայէսինի միւպէյյին շոհատէթնամէլէր վէրմիշ օլտուղունատան, մումախլէյհ Սթամպօլու բիյանխթի՝ վիէննատա քէմալը մուվաֆֆագիյէթլէ մուալլիմիկ իթմէքտէ, վէ միւթէատրո շակիրտանը միյանընտա էբէյիճէ շէօհրէթի օյան մուսիգաշինասյար տախի պուլունմագտա իմիշ։

Մ. Կոմիտաս Տէվլէթին վիէննատա մազհար օլտուղու իշպու մուվաֆֆագրյէթ՝ միլլէթիմիզ իշին տախի մուճիպը ֆասը ու մէմ նունիյէթ տիր։

—Բուլգարի իսթիհբեատմաթլընին քէշֆի գոմիսիոնը հէյէթի՝ կէլիպօլու ասանճայը ճիվարընտա Պուլայրը իսթիհբեատմաթընը քէշֆ ու մուայնէ իթտիրէն սոնրա, պու քէրրէ Լարինէյէ վիրուտա իթմիշ տիր։

—Նէյշէն հաֆթա պիր ադամ Բանկալթինին պարզ սէքէնէսի՝ քէնտի ֆամիլիասարը իլէ պերապեր չրգըպ մահթատատա կէզմէ.բաղլէր խբէն, պիր ժանտարմա կէլիպ մերգումանը թէվգիֆ իթմէք իսթէմիշ, վէ հաթթա հաբէքէթինին եօլսըզլըղը քէնտիսինէ իսթար օլունդուտա, մայէթինէ.քի նէֆէրաթա սինէկիւէրինի թիւֆէնքէրինէ թագմարընը էմր իթմիշ իսէ տէ, էօթէտէն պիր չավուշ եէթիշիպ կէղինմէ.քտէ օյան գէվաթը թանբմըշ վէ էվէրինէ կիթմէյէ պըրագտըրմըշ տըր։

Հալ պու.քի գատընլարտան պիրի համիլէ օլուպ, ժանտարմանընն եօլսուզ հաբէքէթինտէն գօրգմուշ օլտուղունատան, գօճասը մերգումի ժանտարմա ալէյհինտէ իպ ամէի տավա իթմիշ օլտուղու կիպի, Բանկալթի գոմիսէրի իպրահիմ պէյ տախի զիքր օլունան վագասյը իշիտինճէ, մերգումի ժանտարմայը ազը վէ հապս իթտիրմիշ տիր։

Մուսմախլէյհ գոմիսէրին իշպու հաբէքէթի թագտիր ու թահսին օլունուր։

ՍԱՐՐԱՖԻՑԻ

ԷՎՐՕԲԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Լօնտրա 20 Օգոստ.

Ինկիլ. էհսամը ինկ. Լիր.	100- 5/16
Օսմ. էհսամը աչըտը	10-17/32
» » գաբանը	10- 1/2
Իսթիգրազ 65	13- 1/4
» 69	11- 1/2
» 71	72-
» 72	19- 1/2
» 73	10- 3/8
Օսմանը Պանգասը	19- 1/4
Ռուսիա իսթիգրազը	86- 7/8
Մըսրը տուլ. մութա հրտէ	71-
» իսթիկազը	93- 1/8
Ֆաիրա Սանիէ (Մըսրը)	69- 3/4
Ռօշիլտ իսթիգրազը (Մըսրը)	91- 3/4
Մաճարիսթ. էհսամը 1877	101- 1/8
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 20 Օգոստ.

Ֆրանս. էհս. 3 % Ֆր.	79-92 1/2
» » % 5	103-77 1/2
Օսմ. էհսամը աչըտը	10-65
» » գաբանը	10-67 1/2
Իսթիգրազ 65 Ֆր.	68-
» 69	56-
» 73	52-
Ռումէլի չըմէնտիֆէրի	52-75
Օսմ. Պանգասը	740-
Գրէտի Լիոնէ	-
Գրէտի Ֆոնսիէ	1302-50
Լիոն ազ սիոնը	1412-50
Ռուէիշ ազ սիոնը	2415-
Ռուսիա 3 % 1877	94-
Իսպանիա էհսամը	90-70
Մըսր Ֆոնս. մութահրտէ	359-37 1/2
Մաճարիսթան էհսամը	102-1/2
Եունան 6 % 1879	425-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-34

Վիէննա 20 Օգոստ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-90
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	24-70

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՄԸ

Էսկ. ում. սիւն ազ. գաբ.	11-23
Նու սապահ աչըլտը	11-26
Մըսրը մութահրտէ. գաբ.	79-
Նու սապահ աչըլտը	79-
Իսթիգր. 65 (մութօն)	67-
» 65	66-
» 69 (բինար	58-
» 72 (Պոն սիւ թրէ.)	20-
» 73	52-50
Ռումէլի չըմէնտըֆէրի	52-
Ագչէ ֆայդի	8-
Ռէբոր Ղրշ.	-
Հէվալէսիկ »	30-

ՊԱՆԳԱՍ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	8-
Սթամպօլ պանգասը	8-15
Սօսիէթէ ժէնէրալ	4-24
Թրամվայ	5-50

ԱԳՋԵԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.տան	Ղշ. Բր.
Պէյաղ մէճիտիյէ ֆարգը	108- 2
Մէճիտիյէ »	100-
Պէշիք »	104-
Սլիմանի »	104-
Պազար »	700-
Գայմէ	1100-
Ինկիլիզ լիրասը	110-10
Ֆրանսիզ ալթունը	37-28
Բօլ	30- 6
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարանտ գայմէսի	09-14

ՇԱՏԱՆԸ ԲԱՂՊԻԹ ՄԱՂԱԶԱՆԱՐ

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ. —Ֆ.Բէյէֆ, Գուլէ-Գ.Աբասու Ն. 677. Պ. Հէր նէվ բէսիմէր էֆէնտիր, վէ Սթամպօլուն չայանը թէմամա մահէլլէրինին Փոթօկրաֆիրը պուլունուր։

ԱՆՇ ԳԱԼԷՄԼԷՐԻ. —Պէյօղլունտա Ա.ֆնայը Զարչըտա (Բասաժ Օրիանթալ) Ն. 15. Տր. Վ.Իօլի։

Շեֆերէթ վէ ըֆէրլէնմէյ ԳՕՆՍ. ՄԻՅԱՅՕ 96. Եիւքսէք Գալաթրըմ Գալաթա։

Հ. ԱՎԵԼԼԻՍ. —8 Բասաժ Օրիանթալ. Պ. ալէմթը ճէրրահիյէ մազազասը։

ԾԱՆՆՕԹԻ. — Զաթը հազրէթը Բասիշահինին հաբքեաք պաչըսը, Եիւքսէք Գալաթրըմ Ն. 29։

Ց. Թ. ԶԱԼԻՄԸՇԵԱՆ. —Լամպաճը, վէ լամպա, վէ գաբէօլա վէ ֆիրինկա թամիրճիսի, Ալաճա-Համամ Քէրիւեէնէրը Ն. 16։

Ինչու իլան ճէտվէլինէ տախիլ օլմագ խթէյէնէր, Գալաթատա Տէֆթիրճէն խանընտա 16 Նուամէրօլու ԷՍԹԷՐՈՆ Ա.ԺԱՆՍԻ խասրէխանէսինէ միւրաճաաթ իլէմէլի տիրէր։

ԻԼԱՆԱԹ

ԷԼԷՔԹՐԻԿ ԶԱՆԼԱՐԸ

Խ. Ա.ՃԱՌԵԱՆ

2 լիրա.իւճրէթ իլէ խանէ վէ եա մաղազալարա էլէքթրիք զանարը վաղ օլունտըղը կիպի, պէօյիւք իշլեր իշին Շահի սահր տիւքքեանճըլարա նիսպէթէն % 10 ագօնթօ իթմէյէ թէահհիւտ օլունուր։

Պաղչէ գաբու Համիտիյէ Նո. 33
Պ. Ատա իսքէլէ ճատտէսի » 1
Գալաթա Վէյսոտա Հաղրը.ճըլար » 93
Գասըքէօյ իսքէլէ ճատտէսի » 19
Պէյօղլու Հաճօրուլօ չարշըսը » 4

ՀԱՃԻ ԲԻՋԱ ԲԱՇԱՆԸՆ ԻԶՄԻ ՍՈՒՅՈՒ

Ընտիկ ճիվարընտա Թուզլատա Հաճի Բիլալ բաշանըն իշմէ սուլու ատքլարը։ Մէզքիւր սուատան իշլէն՝ կէյիւս իլէթինատէն, սօղուլճան, պէօճէք, պաչ ադրըսը, սանճը, պէլ ադրըսը, վէ վէրէմ, վէ թաշ իլլէթի, վէ սահր էսքիմիշ խասթալրգ լարտան խէլաս օլուր, վէ խասթալրգը օլմայան ատամլար իշլէրէր իսէ, ընլարըն տա գանը թէմիզլէնիր։

Սահիպը իլան պէյան իտէր քիկէկէ պունա ինանմագ իսթէմէյէն օլուր իսէ, պու իլէթլէրտէն շիֆայապ օլմուշ օլան ատամլարա միւրաճաաթլա իշի թահգիգ իտէպիլիր։ 3—2

Մահքէմէի թիճարէթ Իմրա տախրէսինտէն կէլէն իլան.

Պարպալ օղլու Բահիմ աղանըն Իրան տէվլէթի թէպասընտան գապղմալ իպրահիմ աղայա օլան տույունը մահ.բիւմէսինին թէսվիյէսի իշին, թավշանճիլ գարիյէսինտէ Համամ սօգաղընտա պիր պապ խանէ իլէ պիր պապ պէ.քմէզխանէ, վէ Պաշը մահալլէսինտէ պիր պապ խանէ, վէ Գանը Էլհաթ նամ մահալտէ 4 տէօնիւմ պաղ, վէ Զաթալ Զէշմէ պաչընտա 3 տէօնիւմ պապ, վէ Գարա աղաճ ալթընտա իբի տէօնիւմ պաղ, վէ Մուսալլա նամ մահալտէ իբի տէօնիւմ թարլա, վէ Տիլ իսկէլէսի ճիվարընտա 8 տէօնիւմ թարլատա 24 սէհիմ իթիպարը իլէ միւթէսարրֆ օլտուղը 7 սէհիմ հիսսէի էրսիյէի շայիասը՝ պունտան մուգատտամ մէվգբի միւզայէտէյէ գօնուլրագ Օսմանլը լիրասը 100 ղրշ հիսսալը, գարիյէի մէզքիւրէտէ Համամ սօգաղընտա պիր պապ խանէ իլէ վէ պիր պապ պէ.քմէզխանէ հիսսէսի՝ 800, վէ Պաշը մահալլէսինտէ պիր պապ խանէ հիսսէսի՝ 700, վէ Գանը Էլհաթ նամ մահալտէ 4 տէօնիւմ պաղ հիսսէսի՝ 400, վէ Զաթալ Զէշմէտէ 3 տէօնիւմ պաղ հիսսէսի՝ 300, վէ Գարա աղաճ ալթընտա իբի տէօնիւմ պաղ հիսսէսի՝ 300, վէ Մուսալլա նամ մահալտէ 2 տէօնիւմ թարլա հիսսէսի՝ 300, վէ Տիլ իսկէլէսի ճիվարընտա 8 տէօնիւմ թարլա հիսսէսի՝ 1700 դրուշ պէտէյլէր իլէ թարիպլէրի էօհտէսինտէ գայմըշ, վէ թարիխը իլանտէն իթիպարէն 31 կիւնէ եանի կէչէճէ.ք իլյուլը 3ինճի լաղար էրթէսի կիւնիւ սաաթ 10ա գատար պէտէյթը մէզպուրէյ 100տէ 5 զամմ գապուլ օլունարագ, զիքր օլունան եէվմու սաաթտան սօնրա արթըզ հէր նէ զամմ մուգա պուլուր իսէ գապուլ օլունմայրգ գարարը գաթիսի վերիլմէ.բ.թ.ալիպլէրի էօհտէսինէ կէչիրիլմէսի մուգարրէր պուլունմուշ օլտուղունատան, մէզքիւր հիսսէլէրէ 100տէ 5 զամմէ թալիպ օլանլարըն վէ տահա զիյատէ մալիմաթ արմագ իսթէյէնլէրին միւտտէթը մէրգումէ գարֆընտա մահ.քէմէի թիճարէթ իճրա տարիխսինէ միւրաճաաթ էլլէմէլերի իլան օլունուր։

5 աղուստոս 99

Էյի թիսիլ իշմէյէ մէրագը օլանլար՝ ամիտէ.քի մարգա իլէ օլան սիկարա քեաղըտընտան իսթիմալ իթմէլի տիրլէր։

ԼԻ ՏԷՐՆԻԷՐ ԳԱՐԹՈՒՇ
ՏՐ.
ՊՐԱՒՆԹԼԷՆ ՖԻԼԻՊ
ՖԱՊՐԻԳԱՍԻՕՆ ՖՐԱՆՍԷԶ

ՆՅՈՒԼԻՍ ՕՊԼԻԹ

Պու մարգատան անլաշրլարընա կէօրէ, պու կիւնէ պատար պէօյէ նէֆիս սիկարա քեաղըտը իսմալ օլունմամը տըր։

Պու քեաղըտա հէմ գօղուլու վէ հէմ տէ տայանըգը տրը։

Գալաթատա Գարաքէօյտէ Մ. Ս. Լէոնարտանն մաղասընտա Ֆիրուխթ օլունուր։

Պէյօղլու Պիտայէթ մահքէմէսի Իմրա մէմուրիյէթինտէն կէլէն իլան.

Էմիլ Մէօնիէնին թահթը խսթիճարընտա պուլունան Պէյօղլունտա Աղա ճամիի չէրիֆի մահալլէսինտէ Բարմագ Գարու սօգաղընտա 2 նումէրօ իլէ մուրագ գամ խանէտէ իգամէթի իսթիմլէ.քտ պուլունան միթէվէֆա Ա.ֆշան էֆէնտի վարիսէսի Նամզար գատընդն իգամէթի ֆիզուլի օլարղընտան, մէզքիւր խանէնին թախլիկէսիլլէ միւտտահի մումախլէյհէ թէսլիմի մահքիւմ օլուպ, իճրասը իսթիտա օլունմասընա պէնանէն, թախլիյէսի պա իհպարնամէ մէզպուրէյէ իսթար իտիլիպ, գանունէն իթա օլունան մէօհլ զարֆընտա մէզպուրէնին վուգուբ վէֆաթընա մէպնի, մէզքիւր խանէտէ մէվճուտ օլան թէրէքէի մէվճուտէսին ախզիլէ պէրմուճիպը հիւքմը իլամ մէզքիւր խանէնին թախլիյէսի վէրէսէսինէ չէն, տէֆա իսթար օլունմըշ օլտըղը հալտէ, անլէր թարաֆլարընտան տախի վարը եէտ իտիմէմիկինտէն, միւթէվէֆաթը մէզպուրէնին թէրէքէի մէվճուտէսի մահալլէի մէզքիւրէտէ ճատտէի.քէպիրտէ վագը Գամնտա խանը տէրունինտէ խսթիճար իտիվիշ օլան պիր օտա տէրունինտէ հրֆպ իտիլիպ, խանէի մէզքիւր թախլիյէ, վէ միւտտահի մումախլէյհէ թէսլիմ իտիլմէ.քտէ վէրէսէսի էլան թէրէքէի մէվճուտէյէ վարը եէտ իսթմէմիլլէրինտէն, էշեահ մէվճուտէնին սուգը սուլթանիտէ ֆիրուխթը իլէ էսմանընն վէզնէտէ հրֆպը՝ կէլէք վէզնէնին վէ կէրէք ասհապը մահթուպ պուլունարը հալտէ անլէրին տախի մուհաֆիզանի հուզուգը մուճիպ օլաճաղընտան, էշեահ մէվճուտէնին ֆիրուխթը թահթը գարարա ալընմըշ օլտուղունատան, իշպու աղուսթօսը 12նճի ճումատա կիւնիւ մէզքիւր խանը բիշկեաճընտա միւթէվէֆաթը մէզպուրէնին թէրէքէի մէվճուտէսի պիրմիւղայէտէ ֆիրուխթ օլունաճաղընտան, թալիպ օլանլարը եէվմը մէզքիւրտէ սաաթի 4 բատտէլէրինտէ մահալը մէզպուրտէ մէվճուտ պուլունմալարը Պէյօղլու պիտայէթ մահքէմէսի Իմրա մէմուրիյէթի ճանիպինտէն իլան օլընը։

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

NORTH BRITISH AND MERCANTILE

INSURANCE COMPANY

ՆՕՐԹ ՊՐԻԹԻՇ ԷՆՏ ՄԸՐՔԷՆԹԱՅԼ

Նամ Լիմիթիտ էվ Էդինբուրկ Ընկլանտ Սիկուրթա Քամփանիսի.

Ասլը սերմայէ		Ինկ. Լիր. 3,000,000
Թէսամիւլատ պուլունան		2,000,000
	Ինկ. Լիր.	
Սերմայէյէ մահսուսպէն թէէմիյէ օլունմուշ օլան	500,000	
Եանկրն ճիհէթինտէն հասրլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	1,274,661	
Էսմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասրլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	3,355,529	5,130 180
1882 սէնէսինտէ եանկրն ճիհէթինտէն հասրլաթ	1,157,124	
1882 սէնէսինտէ էսմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասրլաթ	484 798	1,641,922

NORTHERN ASSURANC CONPANY

ՆՕՐԹՀԸՐՆ

Նամ Լիմիթիտ Եանկրն էվ Էսմր Սիկուրթա Քամփանիսի.

Ասլ սերմայէ		3,000,000
	Ինկ. Լիր.	
Սերմայէյէ մահսուսպէն թէէմիյէ օլունմուշ օլան	300,000	
Եանկրն ճիհէթինտէն հասրլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	778,889	
Էսմր սիկուրթասը ճիհէթինտէն հասրլ օլմուշ օլան իհթիյաթ ագչէսի	1,670,519	2,749,408
1882 սէնէսինտէ եանկրն ճիհէթինտէն հասրլաթ	460,126	
1882 » էսմր սիկուրթասը » »	245,161	705,287

Ս—հիպի իշը՝ տէրդ-իշի, դ—լ—դ-է իէ դ-ի—ր— ֆ—մ—ռ—ը—ը— ՊԻՐԼԷՇՄԻԾ —ճէրեօ Նա—ա օլ—ռ—ս—ը օլ—ա, ե—ն—ը վէ Եօ—ը դ-ի—ր—ը—ը էէ—ն ըէ ֆ—ը—ս—ը—ը էէ—ի—ռ—ի—ր դէր հ—լ—ռ դ—ս—ռ—ռ—ռ—ռ—ռ—ռ, ի—ռ—ի դէր ըէ ֆ—ը—ի—ռ—ի—ռ, վէ Սիմ—ա—ը—ռ ը—ա—ղ—ռ—ը— ե—ռ—լ—ի—ռ—ի իշ—ռ իտ—ռ։

Մէ—ի—ռ ֆ—մ—ռ—ռ—ը—ը, ի—ռ—ի դ—ռ—ի—ռ—ռ—ռ—ռ—ռ—ռ